

VERGADERING VAN
DE GEMEENTERAAD VAN
's-HERTOGENBOSCH OP
20 mei 2003
AANVANG 19.30 UUR

Voorzitter : mr. dr. A.G.J.M. Rombouts, burgemeester
Griffier : drs. A. van der Jagt
Leden : mw. drs. E.J. Brendel, mr. dr. P.D.A. Claessen, mw. W.H.H. van Dartel,
J.F. Delhez, mw. P.W. Dollevoet, mw. ir. S.D. Duives-Cahuzak, mr A. Durmus,
J.G. van der Dussen, dr. F.J. van Gaal, J.A.M. van Haren, N.G.L. Heijmans,
mr. J.A.M. van Heijningen, mw. J. Hendrickx, mr. J.W.F. Hoskam, drs. P.E.
Kagie, drs. A.N.G.J. Koot, mw. P.W.M. van de Korput, P.M. van der Krabben,
mw. P.M.C. van de Leemput-Smetsers, mw. C.W. Ouwerling, D. Özkanli,
ing. A.J. Paanakker, H.A.P.M. Pennings-van der Leest, M.I. Pieters,
A.M. Rotman, drs. G.T. Schermers, R.G.J. Schouten, mw. drs. Y. Schram,
mw. J.C. Schults, G.J. Snijders, mw. I.W. Thelissen-Jansen, F.H. van
Valkenburg, drs. A. Verheij, mw. C.K.J. Visscher, W.A.M. Vugs, ing. B.J.M.
Wagemakers, P.J.A. de Widt

Tevens aanwezig
de wethouders : drs. B.S. Eigeman, mw. J. Eugster-van Bergeijk, mw. E.J.M. de Jonge,
R.J. van de Mortel

Afwezig : M.J. van Grunsven (wethouder), R. Herfst, A.H.C. Schouten

AGENDAPUNTEN

1. Vaststelling agenda van de raadsvergadering.
2. Vragenhalfuurtje.
3. Goedkeuring notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 22 april 2003.
4. Ingekomen stukken en mededelingen.
5. Kadernota 2004.
6. Wijziging van de programmabegroting voor het dienstjaar 2003.
7. Vaststelling centrumvisie Rosmalen
8. Ontwikkelingsvisie Stadscentrum
9. Keuze ontwerper GZG locatie.
10. Vaststelling bestemmingsplan "Kom Empel, herziening Brink en omgeving"
11. Verzoek om planschadevergoeding van de heer J.J. Geurden, Orthense Hoven 23, in verband met onherroepelijk worden van het bestemmingsplan "Schaarhuispad"

12. Evaluatie dienstregeling stadsdienst.
13. Invoering methodiek beleidsgestuurde contractfinanciering welzijnsinstellingen.
14. Vaststelling RMC budget 2002.
15. Aanvullende geldlening FC Den Bosch

De VOORZITTER: Ik open de vergadering en verzoek de aanwezigen een ogenblik stilte in acht te nemen.

Bericht van verhindering is ontvangen van de wethouder de heer Van Grunsven wegens ziekte alsmede van de leden Herfst en A. Schouten.

1. Vaststelling agenda van de raadsvergadering.

De agenda wordt vastgesteld conform het voorstel.

6. Wijziging van de programmabegroting voor het dienstjaar 2003.
10. Vaststelling bestemmingsplan "Kom Empel, herziening Brink en omgeving".
11. Verzoek om planschadevergoeding van de heer J.J. Geurden, Orthense Hoven 23, in verband met onherroepelijk worden van het bestemmingsplan "Schaarhuispad".
12. Evaluatie dienstregeling stadsdienst.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de raad achtereenvolgens overeenkomstig de desbetreffende voorstellen van burgemeester en wethouders.

2. Vragenhalfuurtje.

Wethouder mevrouw EUGSTER-VAN BERGEIJK: Mijnheer de voorzitter. Op de vragen van de LHR-fractie betreffende de Molenhoekpassage wil het college als volgt reageren. Inderdaad heeft, zoals toegezegd, overleg plaatsgevonden met ondernemers van de Molenhoekpassage. Bij dit overleg heeft het college zich gebaseerd op de nota Detailhandel uit 1998, waaruit blijkt, dat er op dit moment geen mogelijkheden zijn voor uitbreiding van het aantal vierkante meters detailhandel. Door ondernemers is verzocht om te bezien, of er mogelijkheden zijn voor verbetering van het winkelcentrum zónder uitbreiding. Vervolgens wil het college gezamenlijk nagaan, welke maatregelen getroffen zullen worden ter verbetering van de kwaliteit. Tevens is gesproken over herijking van genoemde nota tegen het einde van dit jaar. Als daarbij zou blijken, dat uitbreiding wél mogelijk is mét overeenkomstige uitbreiding van de parkeergelegenheid, zal het college inderdaad een dergelijke uitbreiding overwegen.

De heer VAN HAREN: Mijnheer de voorzitter. De LHR-fractie zou gaarne van het college vernemen, of het bereid is om mee te werken aan de ontwikkeling van de Molenhoekpassage.

Wethouder mevrouw EUGSTER-VAN BERGEIJK: Hiertoe is het college gaarne bereid, binnen de kaders zoals aangegeven in de nota Detailhandel of zoals aan te geven bij de herijking van die nota. Bij eventuele uitbreiding moet ook rekening worden gehouden met de parkeergelegenheid.

3. Goedkeuring notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 22 april 2003.

De notulen worden ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld.

4. Ingekomen stukken en mededelingen.

I. Stukken, welke ter afdoening in handen van burgemeester en wethouders worden gesteld.

1. Brief van A.J.M.P. Peters te 's-Hertogenbosch d.d. 17 maart 2003, waarin aandacht wordt gevraagd voor de problematiek van overlast door loslopende honden en hondenpoep.
2. Brief van C.J.M. Luijks te 's-Hertogenbosch d.d. 19 maart 2003, waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het voorbereidingsbesluit voor de locatie Empel derde fase.

Voorgesteld wordt dit bezwaarschrift om advies in handen te stellen van de commissie voor de bezwaarschriften.

3. Brief van J.C. Ringelberg te 's-Hertogenbosch d.d. 20 maart 2003, waarin verzocht wordt om ondersteuning voor het verzoek aan het college van burgemeester en wethouders voor de bedrijfsvoering van koffieshop Expres'Zo.
4. Brief van de Vereniging van Eigenaars Esplanada te 's-Hertogenbosch d.d. 25 maart 2003, waarin aandacht wordt gevraagd voor een aantal zaken betreffende de woonomgeving c.q. het woongenot van de bewoners van voornoemd appartementencomplex.
5. Brief van J. van Rijn, ambassadeur Politiekeurmerk Veilig Wonen Regio Brabant Noord, d.d. 25 maart 2003, waarin verzocht wordt om het Politiekeurmerk Veilig Wonen in te passen in het gemeentelijk veiligheidsbeleid.
6. Brief van de Bewonersvereniging Leefbare Binnenstad (B.b) d.d. 5 april 2003, waarin een aantal opmerkingen worden gedaan voor een "nieuw handhavingsbeleid geluid horeca".

Voorgesteld wordt de opmerkingen te betrekken bij de totstandkoming van de notitie "herijking handhaving geluidsbeleid".

Dit stuk zal naar verwachting aan de commissie ROB worden aangeboden ten behoeve van de vergadering van 25 juni 2003.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de raad overeenkomstig de voorstellen van burgemeester en wethouders t.a.v. de ingekomen stukken en mededelingen.

5. Kadernota 2004.

De heer VAN HEIJNINGEN: Mijnheer de voorzitter. De CDA-fractie hanteert bij het stellen van de kaders de volgende uitgangspunten. Allereerst moet sprake zijn van een sluitende begroting. Dit betekent dat bij de begrotingsbehandeling duidelijkheid moet worden geboden op welke wijze de niet gedekte € 1,8 miljoen wordt ingevuld. De CDA-fractie heeft grote moeite met dekking van dit tekort uit de algemene reserve. De CDA-fractie heeft ondermeer bepleit in te zetten op verdere efficiency-verhoging. Hier zou een extra bedrag van € 1,8 miljoen te vinden moeten zijn.

Indien dit niet zo zou zijn dan moet gedacht worden aan het voeren van een takendiscussie resp. het uitvoeren van ombuigingen. Het is merkwaardig dat het college de € 1,8 miljoen uit de algemene reserves wil halen waardoor deze dalen beneden het afgesproken niveau. Het getuigt niet van wijs beleid problemen naar de toekomst te verschuiven. Uitstel leidt alleen maar tot toename van de financiële problemen. Dit klemt temeer nu het college zelf een structurele korting van € 8 miljoen voorziet. De gevolgen van deze korting op de bijdrage uit het gemeentefonds moeten nu al in beeld worden gebracht.

De heer CLAESSEN: Zou vorenbedoeld voorstel van het college niet ingegeven kunnen zijn door het eerder o.m. door de CDA-fractie zelf ingenomen standpunt? Deze fractie richtte zich immers uitsluitend op de efficiency-korting en weigerde aan te geven, waarop bezuinigd zou moeten worden!

De heer VAN HEIJNINGEN: Dit kan niet het geval zijn. In de desbetreffende gecombineerde commissie-vergadering heeft de CDA-fractie immers duidelijk de kaders aangegeven, waaraan

ombuigingsvoorstellen moeten worden getoetst. De fractie heeft zich niet uitgesproken over de groslijst, omdat het volgens haar in het duale systeem de taak van de raad is om kaders te stellen.

De heer CLAESSEN: Het college heeft de raad in de Kadernota concrete mogelijkheden voorgelegd, maar de CDA-fractie heeft daarop geen concreet antwoord gegeven. Het dualisme mag geen excuus zijn om van concrete antwoorden af te zien.

De heer VAN HEIJNINGEN: De zgn. groslijst is géén concreet college-voorstel, maar was slechts, min of meer ter illustratie, aan de Kadernota toegevoegd. Volgens de CDA-fractie moet de raad niet de plaats van het bestuur c.q. het college willen innemen, maar moet wél heldere kaders stellen, wat in het bijzonder de CDA-fractie heeft gedaan.

De CDA-fractie vindt het voorstel van het college, de gevolgen te betrekken bij de Kadernota 2005 en de begroting 2005 niet verantwoord en te lang duren. De financiële problemen vragen op korte termijn om een visie hoe deze op te lossen en daarvoor maatregelen te nemen.

De CDA-fractie wil een slagvaardige aanpak en wel op korte termijn. Dit moet tot het volgende leiden:

1. Een onderzoek naar de maximale efficiency met inschakeling van een extern bureau. Het college moet hiervoor in de raadsvergadering van juni een plan van aanpak voorleggen.
2. Het met onmiddellijke ingang instellen van een vacaturestop.
3. Bij het efficiency-onderzoek te betrekken de gevolgen van de meerjarige korting van € 8 miljoen en in dat kader voeren van de takdiscussie. In feite spreken we dan van een totale financiële problematiek van ca € 10 miljoen.
4. Het voorbereiden van een pakket ombuigingen met inachtneming van in de commissie gestelde kaders. Iedere fractie heeft dit gedaan.
5. De eerste resultaten moeten in september duidelijk zijn, zodat de effecten al ingeboekt kunnen worden bij de begroting 2004 ter voorkoming dat de € 1,8 miljoen, geheel of gedeeltelijk ten laste van de algemene reserves moeten worden gebracht. Indien dit tot gevolg heeft dat het college de begroting in juli kan vaststellen dan zij dit zo en moet het dat later doen.

De CDA-fractie heeft in de commissievergadering de kaders voor ombuigingen aangegeven. Zij loopt voor ombuigingen niet weg. Voor alle duidelijkheid zij vermeld dat door de CDA-fractie niet is gevraagd de € 1,8 miljoen ten laste van de algemene reserves te brengen, als ombuigingen onvermijdelijk zouden zijn.

Als algemeen kader geldt dat getoetst moet worden of lopende projecten en beleid voldoen aan de gestelde doelstellingen. Zo niet: ermee stoppen.

Voor het aanvangen van nieuw beleid nagaan of dit meerwaarde biedt t.o.v. oud beleid.

De 9 speerpunten worden ondersteund, zij het dat temporisering aan de orde kan zijn. Dit betekent ook het verminderen van beleidsvoorbereiding en het daardoor inboeken van besparingen.

De heer SNIJDERS: Bij temporisering is tevens sprake van prioriteitstelling. Welke projecten zou de CDA-fractie naar voren dan wel naar achter willen schuiven?

De heer VAN HEIJNINGEN: De CDA-fractie vindt het bijzonder belangrijk, dat in het bijzonder de structuurversterkende projecten prioriteit genieten. Bij temporisering moet in de eerste plaats worden gezien, in hoeverre c.q. op welke wijze de economische ontwikkeling zou worden bevorderd. Hierbij denkt de fractie in het bijzonder ook aan bereikbaarheid en aan sociale projecten. Hierbij zal in het bijzonder ook aandacht moeten worden geschonken aan de maatvoering.

De heer KAGIE: Terecht is opgemerkt, dat temporisering ook een vorm van prioriteitstelling is. Als wordt gepleit voor temporisering, zou het de uitvoering van het beleid door bestuur en ambtelijke organisatie ten goede kunnen komen, als tevens wordt aangegeven, in welke mate bij welke strategische projecten van temporisering sprake zou moeten zijn.

De heer VAN HEIJNINGEN: Volgens de CDA-fractie hangt een dergelijke prioriteitstelling vooral af van het te bereiken spin-off-effect voor de lokale economie.

Het voeren van een scherp aanbestedings- en inkoopbeleid. Het snijden in het inhuren van externe ondersteuning, behalve voor vorenbedoeld efficiency-onderzoek, en in het inhuren van tijdelijk personeel. Ondersteuning van de breedtesport en het niet-ondersteunen van professionele sport. Het effectiever en gezamenlijk gebruiken van accommodaties. Het handhaven van culturele basisvoorzieningen. Het bevorderen van gezamenlijk gebruik van podia. Het stimuleren van vrijwilligerswerk. Het snijden in de bijdragen van professionele welzijnsinstellingen daar waar deze

efficiënter kunnen werken resp. samenwerkingsverbanden of strategische allianties met anderen kunnen aangaan.

Het snijden in de post voorlichting van de gemeente. Deze op een andere wijze inrichten en indelen, alsook samenwerking zoeken met anderen.

De nadruk leggen op lokaal openbaar vervoer en minder op regionaal openbaar vervoer. Uitvoeren van de kerntaken zoals handhaving en veiligheid. Hierbij ook een beroep doen op eigen verantwoordelijkheid en allianties zoeken om effectiever te opereren.

Investeren in sociale cohesie met name door initiatieven uit de samenleving te ondersteunen en minder door inzet van professionele organisaties.

Voor het overige verwijst de fractie naar de door haar in de commissie-vergadering op 12 mei jl. aangegeven kaders.

De heer KAGIE: Mijnheer de voorzitter. Mede namens de fracties van Bosch Belang en de Stadspartij wil de LHR-fractie als volgt reageren op de voorliggende kadernota.

De gemeente gaat een "financiële ijtijd" tegemoet. In dit verband enkele feitelijke constatering. Met een begrip van de thans voorliggende voorstellen is de OZB-opbrengst sinds 1997 gestegen van € 15 miljoen tot € 35 miljoen. In dezelfde periode is de gemeentelijke formatie gegroeid van 1240 tot 1440 fte en de kosten voor Divers zijn toegenomen van € 3 miljoen tot € 6,5 miljoen per jaar. Gezien het perspectief van een "financiële ijtijd" is het noodzakelijk om te komen tot een andere inzet van middelen. Het college heeft er recht op, van de gemeenteraad te vernemen welke prioriteitstelling hierbij moet worden gehanteerd. Genoemde fracties willen hierbij uitgaan van de volgende inzet.

Het doorbreken van het "op de automatische piloot" vluchten in steeds zwaardere woonlasten. Het doorbreken van het automatisme om voor elke nieuwe opgave steeds weer nieuwe ambtenaren te werven, i.p.v. in de eerste plaats te zoeken naar interne mogelijkheden. Beëindiging van het stapelen van (zware) voornemens, zoals de zgn. strategische projecten en de ongekende productie van beleidsnota's en strategische "doorkijkjes" tot 2036! De komende jaren moeten daarentegen in het teken staan van daadwerkelijk presteren.

Een duidelijk voorbeeld van beleid, dat beslist omgebogen moet worden, is dat betreffende de Ploossche Hof en het sociaal-cultureel centrum Rosmalen. Beide projecten genieten reeds vanaf 1996 politieke prioriteit, maar nog steeds is voor de uitvoering nog zelfs geen termijn genoemd. Intussen stijgen wel de kosten!

Voor economischer werken zijn talloze mogelijkheden te noemen. Hiervan enkele voorbeelden.

De suggestie van de CDA-fractie om eenmaal per jaar gratis grof vuil op te halen, waardoor het illegaal storten wordt verminderd en de milieu-politie wordt ontlast. Het vrij verstrekken van heroïne, wat zal leiden tot een drastische vermindering -met wel tot 80%- van het aantal (auto-)inbraken en dus ook tot een aanzienlijke ontlasting van de politie. Het vestigen van sociaal werkers met hun hoofdkwartier op de werkvloer, in de nieuwe werkverbanden, zoals de Brede Scholen, de oudere steunpunten, verenigingen etc.. Opschoning en vereenvoudiging van het "subsidieboek". De gemeente telt niet minder dan 14 loketten, die zich met subsidies bezighouden. Na analogie van het voorbeeld van de bedrijfscontactman, zou moeten worden gekomen tot de instelling van één subsidieloket. Uitgangspunt moet zijn het honoreren van burgerinitiatieven.

Ook moet afscheid worden genomen van "windowdressing", van symbool-politiek. Verwezen wordt naar het Fonds Sociale Woningbouw: elk jaar een storting van € 600.000,-- een druppel op een gloeiende plaat. Veel zinvoller is het om de produktie van sociale woningbouw te realiseren door daadwerkelijk zaken te doen met de corporatie. Een van de rijkste woningbouwcorporaties van het land, Brabant Wonen, functioneert binnen de gemeentegrenzen. De corporaties wensen echter wel een ontwikkelingsperspectief. De gemeente zou de corporaties dan ook ontwikkelingslocaties in het vooruitzicht moeten stellen, zoals bijv. de Meerendonk, waar de corporaties dan een voorkeursrecht kunnen krijgen.

Als het gaat om de realisering van de inderdaad noodzakelijke bezuinigingstaakstelling, zullen volgens genoemde fracties andere keuzes moeten worden gemaakt. Zij willen bijv. afzien van het bezoekerscentrum en de fracties van LHR en Stadspartij willen bovendien afzien van de parkeergarage aan het Vonk en Vlam-terrein, waarvoor ongeveer € 40 miljoen zou moeten worden

geïnvesteed, terwijl deze voorziening 40 jaar lang verlies zal opleveren! In plaats daarvan zal moeten worden gekozen voor een extra transferium op de Meerendonk. Het MHK zou moeten worden opgenomen in het Noord-Brabants museum. Tevens zou moeten worden gekozen voor een sobere en klassieke herinrichting van de Pensmarkt terwijl de Markt zo goed als ongemoeid moet worden gelaten. Werkers van instituten zoals Divers moeten worden opgenomen in nieuwe werkverbanden, o.a. onder leiding van het management Brede Scholen. Ontmanteling of in elk geval een scherpe sanering van Divers is hierbij een voorwaarde. Stop de verbijzondering in tientallen projecten! Hierbij zij aangetekend, dat 95% van het welzijnswerk geen kleur kent en burgers zelf tot zeer veel in staat zijn!

De heer R. SCHOUTEN: Alle welzijnswerk-projecten zijn gestart met een bepaald doel. Ook de fractie van GroenLinks vindt, dat serieus moet worden bezien, in hoeverre die doelstellingen nog noodzakelijk c.q. reëel zijn, maar het eenvoudigweg schrappen van projecten kan geen oplossing zijn.

De heer KAGIE: Dat laatste is inderdaad niet gewenst. Wél moet duidelijk zijn, dat alle welzijnswerk voor bijna 90% op hetzelfde neerkomen: schoon, heel en veilig, basale voorzieningen leveren op topniveau. Gewaakt moet worden voor het vluchten in hulp-structuren. Genoemde fracties zijn het wel eens met de volgende, door het college genoemde speerpunten. Het binnenboord houden van de jeugd en het bieden van ontplooiingsmogelijkheden voor die jeugd. "Schoon, heel en veilig": ook hierbij moet economischer multidisciplinaire werkverbanden worden gevonden met één chef per opgave. Ook wordt het speerpunt betreffende Randweg en Parallelweg onderschreven.

Voorts zijn de fracties van mening, dat de inzet van "upgrading" van de Maaspoort ten gunste van breedte- en top-turnen voortvarend dient te worden waargemaakt. OJC-Rosmalen dient een plek te krijgen in een stadsdeelvoorziening Rosmalen. Het Theater aan de Parade dient er ook voor jongeren te zijn met een overeenkomstige programmering. Voorzieningen en burger-initiatieven, die zichzelf hebben bewezen, zoals bijv. Kwekelsteijn, VAR, COC en het Koningstheater, moeten behouden blijven. De plannen voor de Ploossche Hof moeten eindelijk worden uitgevoerd. Voorts is het de hoogste tijd om te komen tot een volkshuisvestingsoffensief: stedelijk zaken doen met de corporaties! Uitdrukkelijk kiezen de fracties ook voor gratis openbaar vervoer op termijn, hét welzijnsbeleid bij uitstek. In eerste instantie moet dit worden gefinancierd door o.m. het parkeerfonds. Meer dan tot nu toe moet worden uitgegaan van een "Altstadt-concept" en van het opwaarderen van de "natuurlijke" rijkdom van de stad, haar cultuurhistorie en haar middeleeuwse binnenstad.

Voorts is een doelmatigheidsslag noodzakelijk. Hierbij moeten de prioriteiten worden gelegd bij CWS en Stadsontwikkeling. Stadsbedrijven, afvalstoffendienst en stadstoezicht hebben zich in de afgelopen 10 jaar positief ontwikkeld doordat de bedrijfsvoering kritisch is getoetst. Zo zijn Stadstoezicht en parkeerbedrijf alsmede de afvalstoffendienst de meest economisch functionerende diensten op dit gebied van Nederland. Dit geldt ook meer in het algemeen voor Stadsbedrijven. Als richting geven de fracties mee: snijden in de strategie- en beleid-"optekenaars" bij CWS en Stadsontwikkeling. Eind 90-er jaren werd jaarlijks ongeveer f 8 miljoen uitgegeven voor externe adviseurs, waarvan het grootste gedeelte t.b.v. de afdeling Stadsontwikkeling. De desbetreffende opdrachten hadden echter in het merendeel betrekking op de normale bedrijfsvoering! Ongetwijfeld is inmiddels het bedrag voor externe adviseurs aanzienlijk verhoogd, wellicht zelfs verdubbeld. Wat de formatie betreft, een taakstellende bezuiniging van enkele tientallen formatieplaatsen op het gebied van beleid en strategie zouden CWS en Stadsontwikkeling zondermeer moeten kunnen realiseren. Hierbij geldt wel de voorwaarde, dat de "mammoettankerlijst" wordt opgeschoond en dat het produceren van beleidsnota's uitdrukkelijk wordt afgeremd. Nota's over integraal jeugdbeleid heeft de raad al méér dan genoeg gezien!

Als tegenover de burgers en andere partners de nodige duidelijkheid wordt verschaft, moet het ook mogelijk zijn om aanzienlijk te bezuinigen op het gebied van communicatie en voorlichting.

De heer HOSKAM: Mijnheer de voorzitter. Uitgangspunten voor de VVD-fractie zijn een sluitende begroting en de in het BPH vastgelegde kaders. Uitgangspunt is verder dat de burger in beginsel zo min mogelijk geconfronteerd dient te worden met financiële tegenvallers. Eerst dient gekeken te worden of binnen de organisatie de tegenvallers kunnen worden opgevangen. Verbetering van de efficiency, d.w.z. hoe kun je meer doen met minder geld, daarbij dient uitdrukkelijk gekeken te worden naar samenbundeling van taken van verschillende sectoren. Dat geldt natuurlijk ook voor programma's

die aan andere organisaties worden meegegeven. Een van die organisaties is Divers: 96 projecten verdeeld over verschillende wijken! Een kind kan zien, dat dat efficiënter geregeld kan worden.

De heer CLAESSEN: Is de VVD-fractie zich ervan bewust, dat al die projecten het rechtstreekse resultaat zijn van aan de raad voorgelegde en door de raad aangenomen, door delen van de raad zelfs omarmde, voorstellen? Sommige fracties werden zelfs lyrisch van dergelijke voorstellen ter realisering van het GSB!

De heer SNIJDERS: De raad als zodanig heeft nooit gekozen voor een dergelijke "diarree" van projecten!

De heer CLAESSEN: Gefaseerd, enkele paar maanden, heeft de raad dit wél gedaan! Eerst na confrontatie met de optelsom is de raad geschrokken!

De heer KAGIE: Uitdrukkelijk moet worden vermeld, dat de raad ook al eerder heeft gesproken over de noodzakelijke sanering van een dergelijke wijze van werken.

De heer CLAESSEN: In elk geval de fractie van D66 heeft steeds bezwaar gemaakt tegen het feit, dat het GSB in feite niet méér inhoudt dan een "opschalen" van het welzijnswerk.

De heer HOSKAM: Volgens de VVD-fractie dient vervolgens te worden gekeken naar de "lucht" in de begroting: onderuitputting, te ruime werkbudgetten, bestendige gedragslijnen, inhuren van derden. Daarna dienen reserves en voorzieningen te worden onderzocht: zijn deze nog nodig, is het in overeenstemming met hetgeen de raad (nog steeds) wil en zijn de toevoegingen wel nodig?

Pas daarna gaat de fractie naar de burger toe en daarbij geldt "eerst de franje eraf". Kijken naar de ambities en kijken naar wat men moet doen als overheid: dus voert men de kerntakendiscussie. Daarbij geldt dat de VVD-fractie de slag wil maken van theorie naar praktijk en van beleid naar uitvoering. Als deze lijst is afgelopen en uitputtend is beantwoord dan zegt het BPH dat er nog de mogelijkheid is tot verhoging van de woonlasten.

De financiële situatie zal nog verder verslechteren en wel tot een tekort van € 10 miljoen. Raad en college ontkomen er niet aan, een ingrijpende discussie te voeren over de taken, die een moderne overheidsorganisatie wel of niet moet uitvoeren. Hoe eerder met deze discussie wordt begonnen, des té sneller en beter kan een oplossing voor de financiële problematiek worden gevonden. In dit licht bezien is het goed om te weten, welke efficiency-voordelen maximaal te behalen zijn. Dit kan volgens de VVD-fractie het beste worden bereikt door een extern bureau in te schakelen, zodat objectief komt vast te staan, wat in dit opzicht te bereiken is.

De heer VAN DER KRABBEN: Welk concreet plan van aanpak staat de VVD-fractie hierbij voor ogen?

De heer HOSKAM: Volgens de VVD-fractie dient de raad zo spoedig mogelijk opdracht te verstrekken aan een extern adviesbureau.

T.a.v. de bezuinigingen geldt, dat er nu en in de toekomst duidelijke keuzes zullen moeten worden gemaakt. Voorwaarde voor de VVD-fractie is dat er maximale inspanning is verricht ten aanzien van de efficiency. Het huidige voorgestelde pakket aan bezuinigingen is daarvoor niet toereikend maar biedt in de ogen van de VVD een goede aanzet. Maar laat het duidelijk zijn dat de lijst naar de toekomst toe behoorlijk zal moeten worden uitgebreid en dat daarbij ook kritisch gekeken dient te worden naar de nu aan te wijzen speerpunten. Zeker t.a.v. die speerpunten waarvan onvoldoende duidelijk is, welke programma's eronder vallen en welk financieel beslag zij leggen. Moet er bezuinigd worden dan kiest de VVD-fractie voor het behoud van de basisvoorzieningen in plaats van voor het behoud van voorzieningen t.b.v. van enkelen. De VVD-fractie vindt dat het vet eerst moet worden weggesneden daar waar het de burgers het minste raakt en niet in sectoren die door de jaren heen al achtergesteld zijn maar juist in de sectoren die de laatste jaren sterk zijn gegroeid. Dus als er bezuinigd moet worden dan kiest de VVD-fractie voor bezuinigingen op de Markt, de rotonde op de Aartshertogenlaan en de driesprong en niet voor bezuinigingen op zwembad, theater en schuldhulpverlening.

De heer CLAESSEN: Heeft de VVD-fractie berekend, hoeveel het schrappen van dergelijke investeringen zou opleveren?

De heer HOSKAM: Vorenbedoelde bezuinigingen hebben niet alleen betrekking op investeringen, maar ook op de exploitatie. Volgens de fractie moet er sprake zijn van een cascade: eerst efficiency-verbetering en indien en voorzover dit niet voldoende mocht opleveren dan ombuigingen, binnen bepaalde kaders. Duidelijk is, welke kaders volgens de fractie moeten worden gehanteerd.

Basisvoorzieningen ontzien en niet bezuinigen op het monumentenbeleid, zeker niet in een monumentenstad als 's-Hertogenbosch.

De heer CLAESSEN: Per saldo komt de VVD-fractie nauwelijks tot een interessant bedrag. Als de VVD-fractie daarnaast de nadruk legt op efficiency-verbetering, suggereert zij, dat het tekort (vrijwel) geheel via een efficiency-slag zou kunnen worden gedekt.

De heer HOSKAM: Dat wil de VVD-fractie beslist niet suggereren. Eerder heeft zij al opgemerkt, dat niet te ontkomen valt aan bezuinigingen. Ook op dit punt heeft de fractie echter een keuze gemaakt.

De heer KAGIE: Als het college over enkele weken de concept-begroting 2004 definitief moet vaststellen, moet het weten, wat een zo belangrijke fractie als die van de VVD in concreto wil.

De heer HOSKAM: Mét de CDA-fractie is de VVD-fractie van mening, dat eerst duidelijk moet zijn welke maximale efficiency-winst kan worden geboekt. Ook het college zal binnen dát kader de concept-begroting moeten vaststellen.

De VVD-fractie is van mening, dat onvoldoende onderbouwd is, waarom het bedrag van € 2,5 miljoen het meest haalbare is en hoe de verdeling tussen de verschillende posten tot stand is gekomen. De VVD-fractie vindt dat op het gebied van efficiency, lucht uit de begroting en ten aanzien van de reserves en voorzieningen nog slagen te maken zijn en dat daarbij de hulp van extern advies onontbeerlijk is. Zodra deze mogelijkheden uitputtend zijn vastgesteld komen conform de afspraken in het BPH, de ombuigingen aan de orde. In de brief van 16 mei jl. brengt het college een restant ter grootte van € 1,8 miljoen ten laste van de algemene reserve. De VVD-fractie vindt deze handelwijze in strijd met de bestendige gedragslijn ten aanzien van de algemene reserve, want dat is "potverteren".

De heer DE WILDT: Mijnheer de voorzitter. Na de hoorzitting van 8 mei 2003 en de behandeling van de kadernota in de commissies op 12 mei 2003, is volgens de fractie van Rosmalens Belang de discussie over deze kadernota weer tot de juiste proporties teruggebracht namelijk de kaders vaststellen voor de komende begrotingen.

De periode dat de bomen tot in de hemel groeiden is voorbij. Bezuinigingen zijn onvermijdelijk, de vraag blijft echter hoe, waar en wanneer. Men kan in ieder geval concluderen dat het voorleggen van een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen zoals nu is gebeurd geen gelukkige keuze van het college is geweest daar dit zeer veel onrust heeft teweeggebracht bij organisaties en burgers, die volgens de fractie niet door de bezuinigingen getroffen mogen worden. Zo had volgens de fractie het zwembad Kwekelsteijn beslist niet op de desbetreffende lijst mogen voorkomen!

Het is de taak van de raad om richting te geven aan noodzakelijke bezuinigingen. Het college heeft in ieder geval een duidelijke indicatie gekregen waar, in de optiek van de raad, die bezuinigingen niet plaats moeten vinden.

Bij de beantwoording van de vraag, hoeveel er bezuinigd moet worden op welke plaats, heeft de fractie zich gebaseerd op een aantal fundamentele uitgangspunten, te weten:

- behoud van voorzieningen en kwaliteit van voorzieningen met betrekking tot de leefbaarheid voor de inwoners.
- handhaving van het geformuleerde speerpuntenbeleid.
- handhaving van de uitgangspunten zoals verwoord in het BPH.
- slechts een uiterste noodzaak een zeer beperkte lastenverzwaring voor de burgers.

Daarnaast maakt de fractie onderscheid tussen bezuinigingen op korte en lange termijn. Op korte termijn die bezuinigingen die het komende jaar dienen te worden gerealiseerd en basis zijn voor de behandeling van de kadernota. Echter ook bezuinigingen op lange termijn zijn onontkoombaar, gezien de economische ontwikkelingen en signalen die er komen van het nieuw te vormen kabinet. Het is dan ook raadzaam reeds nu te streven naar een samenhang in uitgangspunten op korte en lange termijn. In 1998 heeft een extern bureau, te weten de gemeentelijke accountant, een beperkt onderzoek gedaan naar de efficiency en ombuigingstaakstellingen binnen de gemeentelijke organisatie. Nu, 5 jaar later, is een nieuw onderzoek naar de doelmatigheid van de uitvoering van gemeentelijke taken en een onderzoek naar beperking van gemeentelijke taken noodzakelijk. De fractie blijft voorstander van dat hierbij onafhankelijke externe deskundigheid wordt betrokken. Zij kan er wel mee instemmen, de resultaten van dit onderzoek te betrekken bij de Kadernota 2005.

Verder blijft de fractie van Rosmalens Belang van opvatting dat indien aan een externe gesubsidieerde instelling een algemeen bezuinigingspercentage wordt opgelegd dit dan ook op gelijke wijze op de interne organisatie dient te worden toegepast.

De heer R. SCHOUTEN: In hoeverre acht de fractie van Rosmalens Belang de gehanteerde "kaasschaafmethode" zowel voor externe instellingen als voor de interne organisatie de geëigende methodiek?

De heer DE WILDT: Gezien de ernst van de financiële problematiek acht de fractie het alleszins gerechtvaardigd om in elk geval met een dergelijke methodiek te beginnen. Indien en voorzover het bedrag ad € 1,8 miljoen niet kan worden bespaard, via efficiency-maatregelen, is voor de fractie een beroep op de algemene reserve voor dit bedrag bespreekbaar.

Met nadruk wijst de fractie erop, dat een aanbeveling tot een bezuiniging in de huidige fase niet mag betekenen, dat een geplande investering daarmee al volledig van de baan is. Al naar gelang de lokale economische ontwikkelingen, moet realisatie op basis van de dan geldende urgenties en mogelijkheden in beginsel op termijn alsnog kunnen plaatsvinden.

Zoals al in de desbetreffende commissie-vergadering aangegeven, hanteert de fractie m.b.t. de leefbaarheid voor de burgers een gradatie van primaire, secundaire en tertiaire voorzieningen.

De heer KAGIE: Waartoe behoort volgens de fractie van Rosmalens Belang een buurthuis?

De heer DE WILDT: Volgens de fractie behoort een buurthuis, als welzijnsvoorziening, tot de primaire voorzieningen.

Overigens is de fractie van Rosmalens Belang in dit financieel kader geen voorstander van het investeren in stenen (zoals bijv. de Markt, het bezoekerscentrum of eventueel zelfs de Driesprong), maar kent zij een hogere prioriteit toe aan het investeren in mensen.

De heer SNIJDERS: Mijnheer de voorzitter. Volgens de PvdA-fractie zijn van de zijde van de raad aan het college tot nu toe zóvele en zó uiteenlopende kaders aangegeven, dat het buitengewoon moeilijk is om daaruit een min of meer duidelijke beleidslijn te destilleren. In feite laat de raad hiermee het college alle vrijheid bij het opstellen van de begroting.

De financiële situatie van de gemeente -tot en met 2008 een geraamd tekort van minimaal € 8,5 miljoen- dwingt het bestuur en de volksvertegenwoordiging tot het nemen van afdoende en harde maatregelen. Maatregelen die betrekking moeten hebben op het vergroten van de efficiency en het verminderen van taken, Efficiency kan daarbij gedefinieerd worden als met minder kosten dezelfde producten leveren.

Zeker in een situatie van financiële tekorten -een situatie waarin voor de burger pijnlijke maatregelen aan de orde kunnen zijn- is maximale efficiency binnen de gemeentelijke organisatie noodzakelijk. Het college bepaalt -zonder enige inhoudelijke onderbouwing- de maximaal te behalen efficiencywinst op € 2,5 miljoen. In de huidige financiële situatie kan een zich verantwoordelijk voelende volksvertegenwoordiging met dit collegestandpunt geen genoegen nemen. De PvdA-fractie vindt dat op basis van een bedrijfsdiagnose serieus onderzocht moet worden of een grotere efficiency-winst haalbaar is. Daarbij is, wat de fractie betreft, de inschakeling van een extern bureau noodzakelijk. Met alle respect en waardering voor de organisatie en haar medewerkers: van hen kan en mag niet verwacht worden dat zij diep in eigen vlees zullen snijden. Op het punt van de efficiency zal het college de raad tegemoet moeten komen. Een aantal fracties wil hierop nu reeds een voorschot nemen, maar volgens de PvdA-fractie zullen de mogelijkheden op dit punt serieus moeten worden onderzocht om pas daarna nader hierop terug te komen.

Efficiency is geen panacee. Het is evident dat de financiële problemen voor de jaren tot en met 2008 niet met alléén efficiency-maatregelen kunnen worden opgelost. Gelijktijdig of aansluitend met het efficiency-onderzoek moet een fundamentele takendiscussie binnen de gemeente worden gevoerd. Een takendiscussie die moet leiden tot een pakket van ombuigingsmaatregelen gericht op het structureel gezond maken en houden van de gemeentelijke financiën. De PvdA-fractie realiseert zich dat er in tijden van economische neergang harde keuzes moeten worden gemaakt. De PvdA-fractie schroomt ook niet om dit te doen. Niet iedereen zal tevreden gesteld kunnen worden. De te nemen ombuigingsmaatregelen mogen echter niet ten koste gaan van de zwakkeren in de samenleving. Ook in de bezuinigingsmaatregelen moeten de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Het verhogen van de OZB is voor de PvdA-fractie geen doel op zichzelf. Als middel om belangrijke en breed gedragen maatschappelijke voorzieningen op peil te houden, zal de PvdA-fractie dit instrument echter niet uit de weg gaan.

De heer VAN HEIJNINGEN: Kan de PvdA-fractie ook aangeven, waar volgens haar de mogelijkheden voor ombuigingen wél moeten worden gezocht?

De heer SNIJDERS: Het is duidelijk, dat volgens de PvdA-fractie hierbij het volgende kader moet worden aangehouden: de sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen, de mogelijkheden voor efficiency-winst moeten structureel worden onderzocht en er moet een fundamentele taken-discussie worden gevoerd. Hieruit vloeien dan bepaalde bezuinigingsmaatregelen voort.

De heer VAN HEIJNINGEN: De frase over sterkste schouders en zwaarste lasten is een té algemeen en té gemakkelijk antwoord. Op welke beleidsterreinen wil de PvdA-fractie, indien en voorzover nodig, ombuigen?

De heer SNIJDERS: Hierover heeft de PvdA-fractie reeds duidelijkheid verschaft in de desbetreffende commissie-vergadering. Ook heeft de fractie gepleit voor aandacht in dit verband aan de harde sector, waarbij ondermeer is gesproken van temporisering van projecten zoals de Markt of de Driesprong.

De heer VAN HEIJNINGEN: Het moet ook de PvdA-fractie duidelijk zijn, dat in de sfeer van de investeringen onmogelijk in voldoende mate kan worden bezuinigd, en dat ook moet worden gezocht naar mogelijkheden op het gebied van de exploitatie. Welke mogelijkheden ziet de PvdA-fractie op dit gebied?

De heer SNIJDERS: In dit verband moet volgens de PvdA-fractie worden gezocht naar het juiste evenwicht tussen de sociale en de harde sector. Als de sociale sector onvoldoende mogelijkheden biedt, zal in het kader van een fundamentele taken-discussie moeten worden gezocht naar mogelijkheden op het terrein van de harde sector.

Binnen de takendiscussie past volgens de PvdA-fractie ook het kritisch beoordelen van de financiële reserves, voorzieningen en het inhuren van externen. De reserves behoren in een redelijke verhouding te staan tot de financiële risico's en het inhuren van externen moet strikt beperkt blijven tot de expertise die binnen de eigen organisatie niet aanwezig is.

De PvdA-fractie verzoekt het college hierbij snelheid te betrachten en de binnen de financiële kaders te behalen voordelen al in de begroting van 2004 te verwerken.

Het voorstel van het college om -vooruitlopend op de takendiscussie- voor 2004 uit het voorliggend pakket voor minimaal € 2 miljoen aan bezuinigingen te realiseren, wordt door de PvdA-fractie ondersteund. Voorwaarde daarbij is wel dat deze € 2 miljoen gezocht worden in de maatregelen die de burger niet of nauwelijks raken. De andere in de groslijst opgenomen ombuigingsvoorstellen zijn daarmee voor 2004 van de baan.

Wat betreft de groslijst van ombuigingsvoorstellen is aangegeven dat deze door de ambtelijke organisatie is samengesteld en door het college slechts marginaal is getoetst. Dat kán niet! Bij een dergelijk belangrijk proces behoort het college van begin af aan betrokken te zijn en met het college van begin af aan politiek sturen. De PvdA-fractie gaat er vanuit dat het college de takendiscussie binnen de ambtelijke organisatie wél inhoudelijk scherp zal aansturen. De fractie verneemt graag de visie van het college op zijn rol in de takendiscussie.

Ook -of juist- in tijden van economische neergang moeten college en raad ambities hebben en investeren in structuurversterkende maatregelen. De PvdA-fractie ondersteunt het standpunt van het college om 9 speerpunten te benoemen. Speerpunten waarvoor op dit moment onvoldoende investeringsmiddelen aanwezig zijn. Als het ernst is met het realiseren van deze speerpunten, moet het college aangeven hoe deze speerpunten gefinancierd kunnen worden. De PvdA-fractie vraagt het college toe te zeggen deze financiële onderbouwing bij de begroting 2004 te overleggen. Het benoemen van speerpunten zonder financiële dekking is té vrijblijvend en niet geloofwaardig. Naast de door het college benoemde speerpunten, zal er binnen de takendiscussie ruimte gevonden moeten worden voor het financieren van nieuw beleid. De PvdA-fractie heeft daarbij het openbaar vervoer en het beleid t.a.v. wonen/zorg/welzijn genoemd.

De laatste opmerking van de PvdA-fractie betreft het Koningsstheater. Zij heeft de discussie over de toekomst van dit theater in relatie met de totale podiumsituatie in 's-Hertogenbosch bewust

aangezwengeld. De PvdA-fractie vraagt het college eerst een discussie te voeren over de theaterpodiumsituatie in 's-Hertogenbosch en zolang die discussie niet heeft plaatsgevonden géén besluit over de financiële eindsituatie van het Koningstheater te nemen.

De heer R. SCHOUTEN: Mijnheer de voorzitter. Het nieuwe kabinet is bijna een feit en dat belooft niet veel goeds. Het vertrouwen in de economie zal in de komende tijd verder afnemen. De voorspellingen m.b.t. de financiële situatie van de stad zullen in deze maalstroom worden meegezogen. Zware tijden waarin zware keuzes moeten worden gemaakt en wel op inhoudelijke gronden.

In de commissie-vergadering is over de kadernota al zeer uitgebreid gesproken. Het is een gegeven dat de raad accepteert dat er keuzes gemaakt moeten worden. Dit vraagt om helder en duidelijk inzicht in de materie die aan de orde is. Wat zijn de financiële kaders en welke inhoudelijke keuzes dienen hierin gemaakt te worden?

De fractie van GroenLinks heeft steeds aangegeven dat de financiële keuzes van het college vragen oproept. Hoe kan het dat in eerste instantie € 1,5 miljoen efficiëntiekorting mogelijk lijkt en dat dit bedrag vervolgens verhoogd kan worden tot € 2,5 miljoen. Waarom dan niet direct € 2,5 miljoen? Efficiëntie is namelijk iets dat een natuurlijk doel dient te zijn.

Het debat met het college heeft duidelijk gemaakt dat er zelfs binnen efficiëntie nuances aangebracht dienen te worden. Efficiency als "container-begrip"? Noem dit het verschil tussen posten die allang geschrappt hadden dienen te worden en posten die met hetzelfde resultaat goedkoper kunnen. Het verschil tussen een puur financiële benadering en een inhoudelijke.

De fractie heeft de vragen van 7 fracties onderschreven waarin onder andere een extern onderzoek wordt gevraagd, maar realiseert zich dat dit zich op korte termijn met name richt op de eerste, financiële benadering. De inhoudelijke efficiëntieslag moet uitvoeriger worden gezocht. Hier is echter wel degelijk grote winst te behalen. De fractie heeft hiervan al eerder een voorbeeld genoemd. Zeker gezien de komende financiële situatie van de stad, moeten college en raad deze slag maken. Het uiteindelijke resultaat van deze operatie is niet te voorspellen. De nu willekeurig gekozen bedragen zijn dus niet "heilig". Wat kan, kan. Wat niet kan, kan niet.

In het inhoudelijke efficiëntie-onderzoek zal de takendiscussie een grote rol gaan spelen. Deze discussie vraagt om politieke keuzes. Wat zijn de kerntaken van de gemeente? Wat kan nu minder? Maar ook: voor welke taken wordt nu juist wél gekozen? De fractie van GroenLinks verlangt van het college, dat het hierin nadrukkelijk sturing geeft. In haar ogen is dit, tot nu toe, onvoldoende gebeurd. Een stuurloze lijst van mogelijke bezuinigingen is hiervan het resultaat geweest. Indien er bezuinigingen nodig zijn, is deze lijst vooralsnog niet het enig houvast. De in het aanvullend voorstel van de gemeente genoemde € 2 miljoen aan bezuinigingen zijn echter wel via deze lijst te bereiken, verwacht de fractie, dit onder de voorwaarden die het college zelf stelt. De politiek zal haar keuzes moeten gaan maken bij de begroting. Het college zal hiervoor uitdrukkelijk de voorzet moeten geven, waarbij de keuzes aan de raad worden voorgelegd. De fractie accepteert in dit verband een eventueel tekort voor de korte termijn, vooral ook omdat de bezuinigingsoperatie een inhoudelijke en goed gestuurde operatie dient te zijn. De kaders, waarbinnen de raad deze keuzes maakt, worden bij de behandeling van de kadernota aangegeven. De volgens de fractie van GroenLinks te hanteren kaders worden in feite gevormd door het BPH.

Het college is een "regenboog-coalitie" met partijen vanuit het hele spectrum van de raad. Het BPH is een balans tussen deze partijen en hun programma's. Iedere partij die een wethouder levert heeft moeten inleveren en heeft punten via het programma kunnen bereiken. Voor de fractie van GroenLinks was steun aan dit college verbonden aan de positieve balans voor de fractie van GroenLinks van het BPH, wat waarschijnlijk voor iedere partij in het college geldt.

Het is de taak van het college, in de begroting 2004 deze balans te bewaken. Dit vergt eerderbedoelde inhoudelijke sturing vanuit het college.

Het college geeft in zijn prioriteiten aan, welke onderwerpen het bij een bezuinigingsslag wil sparen, zoniet vrijwaren. De prioriteiten van de fractie van GroenLinks zijn bij de behandeling in de commissie reeds genoemd, t.w. 7 punten, die direct uit het BPH komen:

1. Bestrijding van de tweedeling in de samenleving.

2. Participatie aan het maatschappelijk leven van de bewoners van de stad.
3. Versterking van het jeugdbeleid.
4. Cultuur als bindmiddel.
5. De maatschappelijke rol van sport.
6. Natuur en milieu, waarbij Lokale Agenda een samenwerkingspartner is.
7. De kwaliteit van het OV.

In de ogen van de fractie zouden deze punten uitdrukkelijk buiten de bezuinigingen dienen te worden gehouden, zij het dat uiteraard ook hierbij de nodige aandacht aan de efficiency moet worden geschonken. Op deze punten zal de fractie dan ook de begroting en de bezuinigingsrondes toetsen en beoordelen.

Wat het Koningstheater betreft, volgens de fractie is het beslist niet efficiënt om het Koningstheater te laten verdwijnen, als uit de door de PvdA-fractie geëntameerde bredere podium-discussie blijkt, dat wel degelijk behoefte bestaat aan dit theater. Volgens de fractie van GroenLinks moet de functie van het Koningstheater beslist behouden blijven. Zij verzoekt het college dan ook met klem om in elk geval voor het seizoen 2003/2004 behoud van deze functie te garanderen, waarbij invulling van deze functie in het Verkade-complex tot de mogelijkheden zou kunnen behoren.

Mevrouw VISSCHER: Mijnheer de voorzitter. Als het gaat om de speerpunten, die buiten de bezuinigingen moeten blijven, zou de SP-fractie geheel andere keuzes hebben gemaakt dan het college. Waar het college kiest voor de bouw van een parkeergarage en de nieuwbouw van een museum, zou de fractie graag zien, dat de mensen centraal staan. Het gaat slechter met de economie, er moet op allerlei niveaus worden bezuinigd en de werkloosheid stijgt. Daaronder hebben alle inwoners van de gemeente te lijden en in deze tijden zou men vooral de kwetsbare groepen in bescherming moeten nemen. Wat bijv. te denken van een speerpunt Armoedebeleid?

De armoede neemt toe. Dit betekent, dat steeds meer mensen een beroep zullen moeten doen op voorzieningen als de schuldhulpverlening. Dat het college juist op dit soort voorzieningen denkt te kunnen bezuinigen, getuigt van weinig visie. Er zou juist méér geld naar dit soort voorzieningen moeten gaan, zodat ook de komende jaren de inwoners, die in de problemen dreigen te komen, kunnen worden opgevangen.

Bij de jongste begrotingsbehandeling heeft de raad een motie aangenomen betreffende een onderzoek naar de mogelijkheid voor een eindejaarsuitkering voor gezinnen, die 3 jaar of langer van een bijstandsuitkering moeten leven. Reserveert het college middelen voor een dergelijke uitkering, zo de uitkomst van dat onderzoek daartoe aanleiding mocht geven? De SP-fractie overweegt om eventueel in 2^e termijn, mede namens de fractie van de Stadspartij, een motie op dit punt in te dienen.

Kortom: de SP-fractie wil anticiperen op hetgeen de gemeente in de komende jaren te wachten staat. De berichten hierover zijn niet rooskleurig en hoewel de situatie volgend jaar weer geheel anders kan zijn, kan nu niet worden volstaan met alleen bezuinigen, maar moet ook blij worden gegeven van een visie en moet worden getracht om de klappen voor de kwetsbaren in de gemeente zoveel mogelijk te beperken.

Het gehandicaptenbeleid vormt voor de SP-fractie een ander speerpunt. In de februari-vergadering van de functionele commissie hebben alle fracties gesteld, dat het toegankelijk maken van alle openbare gebouwen in de stad in elk geval binnen een termijn van 5 jaar gerealiseerd dient te worden. Het feit, dat nu moet worden bezuinigd, verandert niets aan de noodzaak hiervan. Het is immers absurd, dat er nog steeds personen zijn, die bepaalde openbare gebouwen in deze gemeente fysiek niet kunnen betreden! Is het college bereid om middelen beschikbaar te stellen om in ieder geval een begin te maken met het toegankelijk maken van de openbare gebouwen? Bij een onbevredigende reactie van het college zal ook op dit punt, in tweede instantie, mede namens de fractie van de Stadspartij, een motie worden ingediend. Overigens is het met het toegankelijk maken van de openbare gebouwen uiteraard niet gedaan met het gehandicaptenbeleid. Ook de toegankelijkheid van de openbare ruimte zou nog aanzienlijk kunnen worden verbeterd. Het liefst zou de SP-fractie dan ook zien, dat het gehandicaptenbeleid als speerpunt wordt aangemerkt. Hiermee zou het stadsbestuur duidelijk maken, dat het er is voor alle inwoners, ook als het economisch even minder gaat.

Een ander speerpunt zou voor de SP-fractie de breedtesport zijn. Sporten is gezond en eigenlijk is iedereen het erover eens, dat veel méér mensen zouden moeten sporten. Dat kan echter onmogelijk worden bereikt door financiële drempels op te werpen, door schoolzwemmen af te schaffen of door sportaccommodaties te sluiten. Integendeel, daartoe moet men ervoor zorgen, de breedtesport toegankelijk én betaalbaar te houden.

Met het pleidooi van de PvdA-fractie voor een speerpunt Openbaar Vervoer is de SP-fractie het van harte eens.

Wat het Koningstheater betreft, dit theater verkeert in een zo moeilijke situatie, dat niet tot november a.s. kan worden gewacht op duidelijkheid omtrent het al dan niet continueren van de subsidie. Die zekerheid moet vóór 1 juni a.s. worden geboden, omdat anders elke maatregel té laat zou komen. Het Koningstheater is een belangrijk podium voor kleinkunst. Men zou het wellicht "Het Indoor Brabant van de kleinkunst" kunnen noemen en voor Indoor Brabant wil het college de subsidie zelfs structureel verhogen. De SP-fractie is van mening, dat het Koningstheater een plaats in deze stad verdient én dat deze stad een Koningstheater verdient! Afhankelijk van de reactie van het college overweegt de fractie om in tweede instantie, mede namens de fracties van GroenLinks, LHR en, gedeeltelijk de Stadspartij, een motie terzake in te dienen.

M.b.t. de efficiency is ook de SP-fractie van oordeel, dat het nuttig kan zijn om een extern bureau te laten onderzoeken, wat maximaal bereikt kan worden met een efficiency-slag, zonder aantasting van gemeentelijke taken of dienstverlening. Voor de gemeentelijke organisatie zelf is het buitengewoon moeilijk, om e.e.a. te beoordelen. Het is denkbaar, dat de inschatting van het college, dat een bezuiniging met € 2,5 miljoen het maximaal haalbare is, maar het is evenzeer mogelijk, dat deskundigen van buiten de organisatie méér mogelijkheden zien om de efficiency te bevorderen en om op die wijze te bezuinigen. In elk geval zou met een dergelijk extern onderzoek aan de inwoners duidelijk worden gemaakt, dat de gemeente heeft gedaan wat mogelijk is om eerst zelf de klappen op te vangen, alvorens bij hen aan te kloppen.

De heer CLAESSEN: Mijnheer de voorzitter. Namens de fractie van D66 allereerst een opmerking over de organisatie van de discussie. De fractie van D66 is van mening, dat de raad bij de behandeling van de kadernota en later bij de behandeling van de begroting zondermeer moet kiezen en een politiek debat moet voeren. Daarom acht de fractie het onjuist, dat het college onder zijn verantwoordelijkheid wel een groslijst publiceert, maar vervolgens zelf van elke keuze afziet. Ook het college is in staat om op dit moment of later een keuze te maken en volgens de fractie is het van belang om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen. Kennelijk is het college hiertoe echter niet bereid. De fractie heeft hierop gereageerd met een beoordeling van de groslijst, die heeft geleid tot een tweetal conclusies. In de eerste plaats komt een aantal van de ombuigingsvoorstellen volgens de groslijst níet voor uitvoering in aanmerking en in de tweede plaats resteert overigens altijd nog een bedrag ad ruim € 4 miljoen volgens de groslijst, zodat aan de gevraagde taakstelling kan worden voldaan. Dit geldt althans, indien en voorzover wordt uitgegaan van de financiële situatie, zoals die ongeveer 1 maand geleden bekend was. In een benadering ad vorenbedoeld is er geen sprake van een tekort ad € 1,8 miljoen, waarvoor een beroep zou moeten worden gedaan op de algemene reserve.

Tot nu toe zijn de beraadslagingen in belangrijke mate gekenmerkt door een fixatie op de efficiency-taakstelling. Uiteraard bestaat er geen enkel verschil van mening over, dat inderdaad in de eerste plaats moet worden onderzocht, welke efficiency-winst kan worden geboekt, teneinde de pijn, die ongetwijfeld zal worden veroorzaakt bij een discussie over en afweging van het belang van voorzieningen, zo gering mogelijk te doen zijn. Een overmatige fixatie op efficiency suggereert evenwel, dat een dergelijke politieke belangenafweging wellicht in het geheel niet nodig zou zijn. Hiermee worden volgens de fractie verwachtingen gewekt, waaraan onmogelijk kan worden voldaan. Al 16 of 17 jaar lang volgt de gemeente het adagium "mens volgt werk". Minder werk in een bepaalde sector leidt tot vermindering van de desbetreffende formatie. Eerder is in dit verband het voorbeeld genoemd van de afname van het aantal GSD-cliënten. Hier tegenover staat het GSB, dat door de gehele raad is omarmd, maar dat zich wel stapsgewijs, zoals steeds in de desbetreffende stukken aangekondigd, heeft vertaald in een uitbreiding van de formatie, zowel intern als bij Divers. De suggestie, dat extreem veel "lucht" in het formatiebestand zou zitten, is dan ook onjuist. Dit alles laat

overigens geheel onverlet, dat het na 16 jaar alleszins zinvol kan zijn om te (doen) onderzoeken, in hoeverre in dat formatiebestand wellicht toch nog "lucht" zit.

Volgens de fractie is in de discussies tot nu toe onvoldoende aandacht geschonken aan het politieke onderwerp van symbolisch beleid. Ook in de nu voorliggende stukken is een reeks van onderwerpen te vinden, waarvoor alom veel politieke sympathie bestaat, terwijl in feite onduidelijk is, hoeveel middelen waarvoor in concreto worden uitgegeven. Zo zijn bijv. uit sympathie voor interactief bestuur aanzienlijke middelen beschikbaar gesteld, zonder dat op dat moment duidelijk was, waarvoor die middelen daadwerkelijk zouden moeten worden uitgegeven. In dit verband zou gezamenlijk de afspraak moeten worden gemaakt, dat in het vervolg de discussies strikter worden gevoerd; als de raad iets belangrijks vindt, formuleert hij dit en als hij vindt, dat hiervoor geld moet worden uitgegeven, legt hij dit vast, maar voegt daaraan dan tevens toe, hoeveel middelen precies waaraan moeten worden besteed.

In aansluiting op een aantal vorige sprekers moet worden gesteld, dat de beleidsdichtheid inderdaad interessant is. Vooral in de afgelopen jaren zijn tal van nota's, vervolgnota's en notities verschenen. Denkbaar is, dat een college beleid formuleert om committent met de raad te verkrijgen. Hierbij wordt dan echter wel uitgegaan van de veronderstelling, dat partijen voorspelbaar gedrag t.o.v. elkaar vertonen. Is dit nog wel steeds het geval?!

De jongste informatie geeft inderdaad aan, dat ook met dekking van het eerder geconstateerde tekort feitelijke financiële problemen niet volledig kunnen worden opgelost. Dit roept de vraag op, welke de rode draad moet zijn in het uitgavebeleid in de komende jaren, dit tegen de achtergrond van de noodzaak om veel méér te bezuinigen, dan waarvan aanvankelijk was uitgegaan. Volgens de fractie van D66 zou anticyclisch investeren die "rode draad" moeten zijn. Men moet investeren in projecten, die werkgelegenheid opleveren en die bij realisatie ook weer een werkgelegenheid-versterkend effect sorteren. Investeren in wonen, in werken, in infrastructuur. Eerder investeren dan consumeren. In concreto betekent dit ondermeer, dat i.v.m. subsidies onderscheid moet worden gemaakt tussen voorzieningen en waarderingssubsidies. Deze waarderingssubsidies kunnen worden gerekend tot het symbolisch beleid en moeten dan ook zeer kritisch worden gezien. Ook zal de politieke discussie over het afstoten van taken moeten worden gevoerd. Hierbij zal echter ook steeds weer de efficiency een rol spelen. Als op politieke gronden wordt besloten om een taak af te stoten, heeft dit immers ook gevolgen in de sfeer van efficiency. Deze discussie zal dan ook voortdurend moeten worden gevoerd en zal de gemeente geld op kunnen blijven leveren.

De VOORZITTER: Dames en heren. Het college juicht het toe, dat tijdens dit finale debat over de kadernota, na 2 commissie-vergaderingen, de meeste fracties meer concrete zienswijzen hebben verwoord dan tot nu toe. Hoe divers deze zienswijzen ook zijn, zoals overigens in de afgelopen jaren steeds het geval was, kan en zal het college serieus rekening houden bij de opstelling van de concept-begroting 2004.

De heer SNIJDERS: Kan het college een samenvatting geven van de van de zijde van de raad aangereikte kaders?

De VOORZITTER: Hiervoor moet worden verwezen naar de notulen van deze vergadering. Terecht is eerder opgemerkt, dat al die zienswijzen zó divers zijn, dat het buitengewoon moeilijk zal zijn om hieruit een duidelijke beleidslijn te destilleren. In elk geval heeft een aantal fracties thans kleur bekend, zij het dat de "regenboog" van de gemeenteraad 10 kleuren kent. In de komende 7 weken zal het college zijn uiterste best doen om al die zienswijzen, of deze nu op de sociale, de culturele of de fysieke sector betrekking hebben danwel op infrastructuur of economie, zodanig in balans te brengen, dat aan de raad een sluitende begroting kan worden voorgelegd. Op 10 juli a.s. zal het college een sluitende concept-begroting hebben vastgesteld, waarna deze door de ambtelijke medewerkers nader zal worden uitgewerkt om vervolgens te worden gedrukt en in september a.s. aan de raad te worden voorgelegd. Voor het overige wil het college op dit moment niet nader ingaan op de vele door de raad naar vorengebrachte zienswijzen, zij het met uitzondering van de zienswijzen betreffende het Koningstheater, waarop de wethouder de heer Van de Mortel zal reageren. Daarentegen zal het college zich thans concentreren op de voor de periode tot de behandeling van de volgende kadernota te volgen aanpak of procedure.

In algemene zin leeft bij de raad de opvatting, dat vooralsnog zou moeten worden afgezien van voor de burger pijnlijke bezuinigingen. Ook is in elk geval een meerderheid van de raad van mening, dat voorlopig geen gebruik moet worden gemaakt van de algemene reserve en dat eerst méér moet worden bezuinigd in de sfeer van de efficiency. Voorts bestaat dringend behoefte aan een fundamentele discussie ter beperking van de uitgaven, enerzijds door te zoeken naar nog méér mogelijkheden om efficiency-winst te boeken en anderzijds door het geheel of gedeeltelijk afstoten van taken. In het kader van deze discussie zou volgens de raad ruimte moeten worden geboden voor externe toetsing. Dit alles zou dan moeten worden vastgelegd in een plan van aanpak, te presenteren aan de raad van 17 juni a.s.. Met deze voorstellen kan het college voor een belangrijk deel instemmen, maar in het bijzonder de termijn tot 17 juni a.s. acht het onverstandig. Derhalve legt het college thans aan de raad de vraag voor, of de hierna te schetsen aanpak bespreekbaar is. Deze alternatieve aanpak loopt overigens in verre gaande mate parallel met de desbetreffende voorstellen van de raad zelf.

Niet voor een bedrag ad € 3,8 miljoen, maar voor een bedrag ad € 2 miljoen zal worden omgebogen. Hierbij past echter de kanttekening, dat het college binnen enkele weken en de raad binnen enkele maanden suggesties zullen doen voor nieuw beleid, hetgeen ertoe kan leiden, dat ook hiervoor dekking zal moeten worden gevonden, óf in het bekende pakket van ombuigingsvoorstellen ad € 6 miljoen óf elders. Dit betekent, dat voor € 1,8 miljoen minder aan ombuigingsvoorstellen zal worden gerealiseerd en dat het college dus zijn uiterste best zal doen om ook voor dit extra bedrag dekking te vinden in de sfeer van de efficiency. Dit laatste is mogelijk geworden doordat de raad thans aan het begrip "efficiency" een bredere definitie heeft gegeven en hiertoe ook maatregelen betreffende onderuitputting, reserves/voorzieningen rekent. Het college is derhalve bereid om vanaf heden te zoeken naar mogelijkheden voor het boeken van efficiency-winst voor een bedrag ad € 4,3 miljoen. Hierbij zal het college er dus vanaf zien, om thans een beroep te doen op de algemene reserve. Dit proces zal worden afgerond per 10 juli a.s. en wel met een sluitende concept-begroting. Hierbij doet het college evenwel een dringend beroep op de raad om af te zien van zijn verzoek aan het college om de raad reeds in zijn volgende vergadering een plan van aanpak voor te leggen. Het is onverstandig om deze termijn te handhaven, in het bijzonder omdat de omvang van de problematiek, waarvoor in de taken-discussie een oplossing moet worden gezocht, nog niet bekend is, aangezien waarschijnlijk eerst in de september-circulaire duidelijkheid zal worden verschaft omtrent hetgeen de gemeente in de komende jaren te wachten staat. In dit verband zegt het college toe, dat direct na het verschijnen van die september-circulaire aan de raad een plan van aanpak zal worden voorgelegd betreffende de omvang én de organisatie van de taken-discussie. Daarbij kan de raad dan de kaders stellen en aangeven, op welke wijze hierbij externen moeten worden betrokken en hoe de functionele commissie van de raad hierbij moet worden ingeschakeld.

De heer R. SCHOUTEN: Het college heeft weliswaar toegezegd, een uiterste inspanning te zullen leveren om via efficiency een bezuiniging ad € 4,3 miljoen te realiseren, maar wat zal het college voorstellen, indien dit niet lukt?

De VOORZITTER: Het college heeft toegezegd, een uiterste inspanning te zullen verrichten om het bedrag ad € 4.3 miljoen te dekken zónder een beroep op de algemene reserve, maar als dit uiteindelijk onmogelijk mocht blijken, zal, als laatste redmiddel, alsnog een beroep op de algemene reserve worden voorgesteld. Gezien de uitdrukkelijke toezegging van het college, kan de raad er echter vanuit gaan, dat voorlopig de algemene reserve buiten schot zal blijven. Een tweede reden, waarom het college een dringend beroep doet op de raad, om niet vast te houden aan de termijn van 17 juni a.s., betreft de tijdsfactor. De volgende raadsvergadering vindt reeds in vier weken plaats en 3 weken daarna moet het college gereed zijn met vaststelling van de concept-begroting. Ook i.v.m. de tijdsfactor stelt het college de raad voor om de termijn voor het opstellen van het plan van aanpak te verlengen tot enkele dagen na het verschijnen van de september circulaire. Uiteraard zal het college niet lijdelijk het verschijnen van die circulaire afwachten, maar zich na vaststelling van de concept-begroting "in de startblokken" opstellen, zodat het inderdaad reeds enkele dagen na het verschijnen van die circulaire de raad kan laten weten, welke de omvang van de bezuinigingen is en welke aanpak zal moeten worden gevolgd. Wat de raad ook mocht besluiten, het college zal binnen 7 weken een sluitende concept-begroting vaststellen. De raad moet het college

echter in de gelegenheid stellen, alle aandacht hierop te concentreren, om vervolgens te kunnen werken aan een plan van aanpak voor de takendiscussie, in september a.s. samen met de concept-begroting aan de raad voor te leggen. Dán zal al een begin worden gemaakt met de voorbereiding van de begroting 2005, zodat hiervoor een duidelijke richting kan worden aangegeven bij de behandeling in april 2004 van de kadernota 2003. Het college doet een dringend beroep op de raad als zodanig en op de coalitie-partijen in het bijzonder om met een dergelijke aanpak in te stemmen en er aldus blijk van te geven vertrouwen te hebben in het college, ook in samenwerking met de ambtelijke organisatie, die besluiten, toezeggingen etc. altijd loyaal heeft uitgevoerd.

De heer HEIJMANS: Als de coalitie-partijen níet met de door het college voorgestelde aanpak instemmen, beschouwt het college dit dan als een blijk van wantrouwen?

De VOORZITTER: Het antwoord op deze vraag is namens het college eerder in positieve zin geformuleerd.

Wethouder de heer VAN DE MORTEL: Mijnheer de voorzitter. Volgens het college is van de zijde van de raad terecht gevraagd om duidelijkheid omtrent het voortbestaan van het Koningstheater. Het bedrag ad € 30.000,--, waarover het college in positieve zin heeft beslist, is gebaseerd op een verzoek van de stichting Koningstheater zelf. Volgens het college dient dit bedrag ten laste te worden gebracht van het door de raad voor 2003 beschikbaar gestelde budget. Met zijn besluit om voor het jaar 2003 voor het Koningstheater nieuw beleid vast te stellen in een omvang van € 150.000,--, heeft het college destijds duidelijk willen maken, belang te hechten aan het desbetreffende rapport, dat pleit voor een zelfstandige programmering, in het bijzonder ook door de heer Verhallen. Beklemtoond moet worden, dat de kwaliteit en het eigen karakter van het Koningstheater direct samenhangt met de persoon Verhallen. Terecht is evenwel van de zijde van de raad aangedrongen op een bredere benadering in samenhang met alle vlakke-vloer theaters in de stad. Het college wil zich thans niet uitspreken over de concrete middelen, die in de komende jaren voor het Koningstheater nodig zouden kunnen zijn, maar zegt wel uitdrukkelijk toe, dat het op basis van de in juli a.s. vastgestelde concept-begroting en in samenhang met een brede visie op de vlakke-vloer theaters in de stad definitieve duidelijkheid zal verschaffen omtrent de toekomst van het Koningstheater, zodat ook voor het theater zelf vóór 1 augustus a.s. duidelijkheid zal bestaan omtrent de toekomst en de locatie.

De heer SNIJDERS: De PvdA-fractie acht het te betreuren, dat het college niet in overeenkomstige zin heeft geantwoord op door de fractie in februari jl. terzake gestelde vragen.

De heer VAN HEIJNINGEN: Mijnheer de voorzitter. De CDA-fractie heeft met instemming kennis genomen van de toezegging van het college, dat het een uiterste inspanning zal verrichten om ook het bedrag ad € 1,8 miljoen te dekken door efficiency-maatregelen. Tevens acht de fractie het van wezenlijk belang, dat het college een sluitende concept-begroting zal voorleggen. Dit geldt ook voor de toezegging van het college, dat vooralsnog geen beroep zal worden gedaan op de algemene reserve. De algemene reserve mag beslist niet dalen beneden het afgesproken niveau. Het eerder door de fractie per 17 juni gevraagde plan van aanpak was in het bijzonder ook bedoeld om nog vóór vaststelling van de concept-begroting dekking te vinden voor het bedrag ad € 1,8 miljoen. Voor dit bedrag zal het college echter, binnen de door de raad aangegeven kaders, alternatieve dekking zoeken en wel op het gebied van de efficiency, zodat volgens de CDA-fractie een plan van aanpak per 17 juni niet langer nodig is. De fractie kan zich dan ook geheel verenigen met de door het college voorgestelde procedure, in het bijzonder omdat direct na het verschijnen van de september-circulaire een plan van aanpak zal worden voorgelegd betreffende een taken-discussie, waarbij de volledige problematiek volgens de september-circulaire zal worden betrokken. Ook heeft het college ingestemd met externe ondersteuning; de wijze waarop deze wordt georganiseerd, wil de fractie gaarne aan het dagelijks bestuur van de stad overlaten.

Alles bijeen genomen is de CDA-fractie van mening, dat de door het college voorgestelde procedure volledig voldoet aan de door haar gestelde kaders, zodat de fractie afziet van amendementen en zondermeer instemt met het onderhavige college-voorstel, met inachtneming van de namens het college gedane toezeggingen.

De heer HOSKAM: Als een procedure wordt gevolgd, zoals door het college voorgesteld, wie zal dan de opdracht voor externe ondersteuning formuleren?

De heer VAN HEIJNINGEN: Voor de CDA-fractie staat het resultaat voorop. Als het college het bedrag ad € 1,8 miljoen wil dekken via efficiency-maatregelen, acht de CDA-fractie het niet nodig om hiervoor een extern adviseur aan te trekken. Uiteraard staat het het college vrij, bij het zoeken naar de mogelijkheden hiertoe wél een extern adviseur aan te trekken, indien hij dit wenselijk acht. Daarnaast acht de CDA-fractie het wel van wezenlijk belang, dat voor de behandeling van de meer algemene problematiek in de volgende fase wél een extern adviseur wordt aangetrokken. Dit heeft het college echter al toegezegd.

De heer VAN DER KRABBEN: Over de externe ondersteuning is ook in de gecombineerde commissie-vergadering uitvoerig gesproken, waarbij het desbetreffende voorstel een uitzonderlijk brede ondersteuning verkreeg. Bij die gelegenheid heeft de gemeentesecretaris gepleit voor een meer fundamentele benadering van de bredere problematiek, ook op langere termijn bezien. De fractie van Bosch Belang acht het te betreuren, dat kennelijk nu ineens wordt afgestapt van het eerder op zo brede basis tot stand gekomen voornemen om door de raad zelf voor de behandeling van de problematiek op langere termijn externe deskundigheid in te schakelen.

De heer VAN GAAL: Volgens het college-voorstel zal een aanzienlijk hoger bedrag aan efficiency-winst moeten worden geboekt; zou dit niet een reden té meer moeten zijn om een extern adviseur in te schakelen, teneinde personeelsproblemen te voorkomen?

De heer VAN HEIJNINGEN: In de gecombineerde commissie-vergadering spitste de discussie zich vooral toe op het tekort ad € 1,8 miljoen, maar nader beraad binnen het college na die vergadering heeft geleid tot het voorstel, om ook dát tekort te dekken via efficiency-maatregelen binnen een sluitende begroting. Derhalve is thans volgens de CDA-fractie van een geheel ándere situatie sprake. Als echter uit de september-circulaire mocht blijken, hetgeen waarschijnlijk is, dat de problemen niet kunnen worden opgelost met de maatregelen, die nu haalbaar worden geacht, zijn een plan van aanpak, een takendiscussie én externe ondersteuning aan de orde. Dit heeft echter ook het college expliciet toegezegd.

De heer VAN DER KRABBEN: De fractie van Bosch Belang respecteert het standpunt in dezen van de CDA-fractie, maar gaat er zelf vanuit, dat "regeren vooruitzien is" en dat derhalve nú al moet worden gehandeld met het oog op de te verwachten zware storm.

De heer VAN GAAL: Kennelijk betekent een "regenboogcoalitie": regeren is vooruitschuiven!

De heer KAGIE: Mijnheer de voorzitter. Evenals de fracties van Bosch Belang en de Stadspartij heeft de LHR-fractie er alle begrip voor, dat het college in het bijzonder op de coalitie-partijen een beroep doet om in te stemmen met zijn alternatieve procedure-voorstel. In feite stelt het college voor om de procedure te rekken, maar uiteindelijk zullen toch keuzes moeten worden gemaakt en uiterlijk bij de komende begrotingsbehandeling zal kleur moeten worden bekend. Vooral t.o.v. het college zelf en de ambtelijke organisatie achten genoemde fracties het echter onverantwoord om op zó grote schaal en zó gemakkelijk te vluchten in efficiency-maatregelen! Eerder hebben genoemde fracties zeer concrete voorstellen gedaan en ook gereageerd op de door het college genoemde speerpunten. De fracties verwachten dan ook uitdrukkelijk, dat het college in zijn concept-begroting expliciet zal reageren op hun concrete bezuinigingsvoorstellen en wel in positieve óf negatieve zin, maar dan wel gemotiveerd! Dat het nu té laat is om concrete effecten voor de begroting 2004 te verwachten, was al veel eerder te voorzien. Reeds bij de jongste begrotingsbehandeling is het college gevraagd om een plan van aanpak, teneinde in januari 2003 samen met de raad duidelijke lijnen te kunnen uitzetten. Nu zullen echter toch in elk geval de concrete voorstellen van genoemde fracties terug te vinden moeten zijn in de concept-begroting 2004.

Als het college zó gemakkelijk de efficiency-winst herhaaldelijk kan ophogen, nu zelfs tot een bedrag ad € 4.3 miljoen, welk uitgangspunt hanteert de raad dan i.v.m. de woonlasten? Aanvaardt de raad een OZB-verhoging met 2%? Onder de gegeven omstandigheden is in elk geval voor genoemde fracties een dergelijke verhoging onaanvaardbaar.

De heer VAN HEIJNINGEN: Waarom zou met het vaststellen van zo definitieve uitgangspunten niet worden gewacht op het door het college toegezegde plan van aanpak, waarin, mét externe ondersteuning, zal worden ingespeeld op de dán meer duidelijke toekomstverwachtingen?

De heer KAGIE: Eerdergenoemde 3 fracties hebben concrete voorstellen gedaan, die, zij het niet zonder pijn, kunnen leiden tot besparingen op de exploitatie van ruim € 6 miljoen. De fracties hebben dan toch tenminste recht op een duidelijke reactie van het college op die voorstellen. Bovendien wordt van de andere raadsfracties een duidelijk standpunt verwacht m.b.t. het door het college m.b.t. de OZB te hanteren kader: 2% verhoging, indexering of nullijn?

De heer HOSKAM: Mijnheer de voorzitter. Met verbazing heeft de VVD-fractie kennisgenomen van de toezegging van het college om, zij het met enig voorbehoud, de efficiency-winst opnieuw te verhogen en wel met € 1,8 miljoen. Dit sterkt de fractie in haar opvatting, dat op dit gebied beslist méér winst te behalen valt dan het eerder door het college als maximum aangegeven bedrag ad € 2,5 miljoen! Verheugd is de fractie daarentegen met de toezegging, dat vooralsnog geen beroep zal worden gedaan op de algemene reserve, eerder door de fractie gekenmerkt als "potverteren".

De heer R. SCHOUTEN: Welke functie heeft de algemene reserve volgens de VVD-fractie?

De heer HOSKAM: De algemene reserve is bedoeld als een risico-reserve.

De heer CLAESSEN: In elk geval is de algemene reserve níet bedoeld om begrotingen sluitend te maken.

De heer HOSKAM: Daarmee is de VVD-fractie het geheel eens.

Ongetwijfeld zal zowel de mei- als de september-circulaire voor de gemeente zwaar weer aankondigen. Mede daarom is het juist, dat het college nu al aan de slag gaat om efficiency-winst te boeken. De fractie gaat er vanuit, dat de door het college toegezegde krachtsinspanning het gewenste resultaat zal opleveren. Ook juicht de fractie het toe, dat in september a.s. een plan van aanpak zal worden gepresenteerd, mede t.b.v. een fundamentele discussie over de gemeentelijke kerntaken. Daarbij moet inderdaad de ondersteuning door een extern bureau worden ingeroepen. M.b.t. de OZB houdt de VVD-fractie zich aan het in het BPH aangegeven kader, waarbij de woonlasten zoveel mogelijk moeten worden ontzien. Voor de VVD-fractie betekent dit een nullijn.

De heer VAN DER KRABBEN: Waarom stapt nu ook de VVD-fractie ineens af van de eerder door 8 of 9 fracties overeengekomen aanpak met een door de raad in opdracht geven extern onderzoek?

De heer HOSKAM: De VVD-fractie laat zich leiden door de toezeggingen van het college betreffende extra efficiency-bezuinigingen voor een bedrag ad € 1,8 miljoen en een plan van aanpak voor de vervolg-procedure.

De heer VAN GAAL: Bij de afspraak tussen 8 of 9 fracties ging het niet om concrete bedragen, maar om een antwoord van de raad als zodanig op de problemen op langere termijn. N.a.v. toezeggingen van het college betreffende de korte termijn, zien de desbetreffende coalitie-partijen kennelijk af van een adequate vervulling van de eigenlijke taak van de raad.

De heer HOSKAM: Voor de VVD-fractie gaat het uiteindelijk om het belang van de stad en daarvoor kiest de fractie ook in dit verband.

De heer VAN DER KRABBEN: Wie de belangen van de stad werkelijk wil behartigen, mag zich níet tot de korte termijn beperken.

De heer SNIJDERS: Mijnheer de voorzitter. Met zijn toezegging om de efficiency-taakstelling te verhogen van € 2,5 miljoen tot € 4,3 miljoen is het college de raad duidelijk tegemoet gekomen, waarvoor de PvdA-fractie erkentelijk is. Een tweede handreiking namens het college betreft de procedure, waarbij direct ná het verschijnen van de september-circulaire een plan van aanpak, o.m. m.b.t. de taken-discussie zal worden gepresenteerd. Ook hiermee kan de PvdA-fractie instemmen, mits in dat kader dan ook daadwerkelijk een zeer fundamentele discussie zal worden gevoerd over het totaal van de problematiek, die dan hopelijk voor de periode tot 2008 in beeld zal zijn. Om die problematiek hanteerbaar en oplosbaar te maken, zal dan een pakket ombuigingsmaatregelen moeten worden samengesteld.

Namens de LHR- en andere fracties is inderdaad een aantal concrete voorstellen ingediend. Deze zouden kunnen worden betrokken bij de taken-discussie. Volgens de PvdA-fractie is het immers van

wezenlijk belang, dat heel systematisch wordt gezien, welke de gemeentelijke kerntaken zijn, of de huidige taken nog wel in dezelfde omvang of op dezelfde wijze moeten worden uitgevoerd. Van enige systematiek is echter in de voorstellen van o.m. de LHR-fractie geen sprake; deze voorstellen bevatten niet alleen goede elementen, maar ook elementen, die zich kenmerken door een zekere mate van simplisme, die de PvdA-fractie uiteraard niet kan steunen. Bovendien acht zij het niet juist om dergelijke voorstellen te presenteren als dé totaal-oplossing voor de financiële problematiek van de stad.

De heer KAGIE: Als de PvdA-fractie het met bepaalde voorstellen niet eens is, moet zij ook het debat op die punten durven aangaan! De PvdA-fractie vlucht in efficiency-maatregelen, maar de fracties van LHR, Bosch Belang en de Stadspartij hebben in alle duidelijkheid aangegeven, welke sectoren en welke taken tegen het licht zouden moeten worden gehouden.

De heer SNIJDERS: Genoemde fracties hebben voorstellen gedaan zonder enige onderlinge samenhang.

De heer VAN GAAL: De desbetreffende fracties hebben inhoudelijk gereageerd op o.m. de speerpunten. Juist ook van een coalitie-partij zou een meer inhoudelijke reactie mogen worden verwacht.

De heer SNIJDERS: Bij herhaling heeft de PvdA-fractie zich op het standpunt gesteld, dat fundamenteel en systematisch moet worden onderzocht, welke taken een toekomst-gerichte gemeente op welke wijze moet uitvoeren. De fractie is daarentegen géén voorstander van een incidentele aanpak.

Van de toezegging namens het college betreffende het Koningstheater heeft de fractie met instemming kennisgenomen. Zij heeft er alle vertrouwen in, dat het college dit dossier tot een goed einde zal brengen. Wel wordt het college verzocht om de discussie over de podium-situatie in de stad op korte termijn te doen voeren.

De heer HEIJMANS: Volgens de SP-fractie heeft het college geenszins toegezegd, dat in elk geval voor het volgend seizoen het voortbestaan van het Koningstheater gegarandeerd is.

De heer SNIJDERS: De PvdA-fractie heeft dit uit de reactie van het college wél afgeleid. Overigens is de PvdA-fractie m.b.t. de OZB volstrekt duidelijk geweest in eerste instantie.

De heer R. SCHOUTEN: Mijnheer de voorzitter. De fractie van GroenLinks vindt de discussie over de gang van zaken rond de eerder tussen 9 fracties gemaakte afspraak belangrijk; terecht zijn hieromtrent vragen gesteld aan diverse coalitie-partijen. Wat de fractie van GroenLinks betreft, deze heeft in eerste instantie uitdrukkelijk onderscheid gemaakt tussen de korte en de langere termijn. Op korte termijn kan het e.e.a. worden bereikt op het vlak van het "container-begrip" efficiency, maar voor oplossing van de problemen op langere termijn is een grondig en inhoudelijk onderzoek nodig, waarbij een taken-discussie niet te vermijden is. Door de raad aan het college meegegeven suggesties moeten dan ook inderdaad door het college van een reactie worden voorzien, in elk geval in de vorm van keuzes bij de opstelling van de concept-begroting. Tijdens de gecombineerde commissie-vergadering is van de zijde van de raad vooral kritiek uitgeoefend op het ontbreken van een duidelijke en inhoudelijke motivering van de gehanteerde prioriteitstelling. Ook aan een verhoging van de efficiency-taakstelling van € 2,5 miljoen tot € 4,3 miljoen dient een inhoudelijke discussie vooraf te gaan. Blijkbaar kan het college zonder diepgaande, inhoudelijke discussie de te realiseren efficiency-taakstelling verhogen tot € 4,3 miljoen. Dit acht de fractie verbazingwekkend, aangezien het college in dit verband eerder maxima heeft genoemd van € 1,5 miljoen en van € 2,5 miljoen.

De algemene reserve is volgens de fractie van GroenLinks wel degelijk bedoeld om te worden gebruikt. Indien en voorzover de omstandigheden dit noodzakelijk maken, maken een beroep op de algemene reserve beslist niet bijvoorbij worden afgewezen. Integendeel, zeker als de begroting minder wordt, moeten college en raad continue aandacht blijven schenken aan de hoogte van de algemene reserve. Wat de OZB betreft, de fractie kiest met nadruk vóór de onderkant van de samenleving. Als voor uitvoering van noodzakelijk geacht beleid de financiële middelen ontbreken vormt de OZB een instrument bij uitstek, aangezien hierbij de onderkant van de samenleving wordt gespaard en de sterkste schouders de zwaarste lasten te dragen krijgen.

De heer VAN HEIJNINGEN: Ook de fractie van GroenLinks heeft het BPH onderschreven. Hierin is niet alleen aangegeven, welke afweging moet plaatsvinden, maar is in het bijzonder ook aandacht geschonken aan de wijze, waarop met de OZB moet worden omgegaan. Neemt de fractie van GroenLinks op dit punt afstand van het BPH?

De heer R. SCHOUTEN: Dit is beslist niet het geval. De fractie confineert zich ook op dit punt volledig aan het BPH. De fractie kiest niet primair voor verhoging van de OZB, maar sluit dit instrument niet uit indien en voorzover een afweging op inhoudelijke gronden overeenkomstig het BPH hiertoe aanleiding zou geven.

Tenslotte verzoekt de fractie van GroenLinks het college om méér duidelijkheid te verschaffen over continuering van de functie van het Koningstheater in het komende seizoen.

Mevrouw VISSCHER: Mijnheer de voorzitter. Volgens de SP-fractie heeft de discussie tot nu toe duidelijk aangetoond, hoe nuttig het kan zijn om een extern adviseur in te schakelen. Alleen al door hiermee te dreigen, heeft de raad nu al € 1,8 miljoen "verdiend"! Overigens beschouwt de fractie een extern onderzoek uitdrukkelijk als middel en niet als doel. Zij heeft er dan ook geen enkel bezwaar tegen, als ook het college zelf een extern adviseur zou inschakelen. Tot nu toe lijkt immers i.v.m. de efficiency-taakstelling vooral sprake te zijn van inschattingen en min of meer vage verwachtingen. Onder verwijzing naar haar discussie-bijdrage in eerste instantie dient de fractie van GroenLinks, mede namens de fractie van de Stadspartij, hierbij de volgende moties in.

Motie I.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 20 mei 2003, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende de Kadernota 2004, gehoord de beraadslagingen, overwegende dat:

- in de vergadering van de gemeenteraad van november 2002 een onderzoek is afgesproken over de mogelijkheid van een eindejaarsuitkering voor gezinnen met kinderen, die drie jaar of langer van een bijstandsuitkering moeten leven,
- als de uitkomst van dit onderzoek daartoe aanleiding geeft, er de mogelijkheid moet zijn om die eindejaarsuitkering dan ook werkelijk uit te keren.

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders bij het opstellen van de concept-begroting 2004 middelen beschikbaar te stellen voor het eventueel uitkeren van een eindejaarsuitkering aan gezinnen met kinderen, die drie jaar of langer van een bijstandsuitkering moeten rondkomen.

Motie II.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 20 mei 2003, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende de Kadernota 2004, gehoord de beraadslagingen, overwegende dat:

- ongeveer 80% van de openbare gebouwen in de gemeente 's-Hertogenbosch tot op heden niet toegankelijk is voor gehandicapten,
- het belang van het snel verbeteren van deze toegankelijkheid in de vergadering van de commissie MO van februari 2003 door alle raadsfracties werd onderstreept,
- genoemde commissie bij die gelegenheid de wens uitsprak om in ieder geval binnen 5 jaar de gebouwen in de gemeente toegankelijk te hebben gemaakt,

dringt er bij het college van burgemeester en wethouders op aan, zich uit te spreken voor het binnen 5 jaar toegankelijk maken van de openbare gebouwen in de gemeente 's-Hertogenbosch en om in de concept-begroting 2004 in elk geval 20% van de hiervoor benodigde middelen te reserveren.

M.b.t. het Koningstheater dient de SP-fractie hierbij, mede namens de fracties van LHR, GroenLinks en de Stadspartij, de volgende motie III in:

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 20 mei 2003, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende de Kadernota 2004, gehoord de beraadslagingen, overwegende dat:

- Het Koningstheater één van de belangrijkste kleinkunst-podia van het land is,
- besluitvorming over voortzetting van de subsidie voor het Koningstheater niet tot november a.s. uitgesteld kan worden,

dringt er bij het college van burgemeester en wethouders op aan, de subsidie voor het Koningstheater in stand te houden voor het seizoen 2003/2004.

De VOORZITTER: De moties I, II en III zijn voldoende ondersteund en maken mede onderwerp van beraadslaging uit.

De heer CLAESSEN: Mijnheer de voorzitter. Volgens de fractie van D66 moeten in de reactie van de zijde van het college tot nu toe in het bijzonder 4 elementen worden onderscheiden. Het college heeft goede nota genomen van de opmerkingen van de zijde van de raad en zal hiermee serieus rekening houden bij de opstelling van de concept-begroting 2004. Zoveel mogelijk zal rekening worden gehouden met nieuwe, actuele informatie, zoals o.m. zal blijken uit de september-circulaire. In elk geval zal aan de raad een sluitende begroting worden voorgelegd. Met inachtneming van een extensievere definitie van het begrip "efficiency" wordt de efficiency-taakstelling verhoogd tot een bedrag ad € 4,3 miljoen. Volgens de fractie is met dit alles echter voor de Bossche burger geenszins duidelijker geworden, wat hem of haar in het komende jaar te wachten staat. Integendeel, volgens de fractie is mist opgetrokken en wel nadat 9 raadsfracties zich kennelijk zelfstandig hebben beziggehouden met het optrekken van mist door het voorbereiden van een motie, uitsluitend geconcentreerd op de efficiency-korting. Aan het einde van deze langdurige beraadslagingen, vooraf gegaan door een gecombineerde commissie-vergadering over 2 avonden én andere discussies, moet volgens de fractie van D66 de conclusies luiden: Veel geschreeuw, maar weinig wol c.q. politieke duidelijkheid!

De heer HEIJMANS: Volgens de SP-fractie valt deze conclusie niet te rijmen met het feit, dat de raad heeft bereikt, dat voor een bedrag ad € 1,8 miljoen minder bezuinigd hoeft te worden ten laste van de burgers!

De heer CLAESSEN: Dit resultaat is alleen bereikt dankzij een ruimere interpretatie van het begrip "efficiency", waardoor in feite volstrekt onbekend is, wát in feite is bereikt.

De heer SNIJDERS: Is niet ook de fractie van D66 van mening, dat het de taak is van volksvertegenwoordiging om het bestuur op te dragen, eventuele ruimte in de begroting in de zin van reserves, voorzieningen en activiteiten van derden zo volledig mogelijk te benutten?

De heer CLAESSEN: Zeker coalitie-partijen zouden er vanuit moeten gaan, dat ook het college zelf hiertoe zou overgaan, ook zónder expliciete opdracht van de raad. Bovendien mag de raad, als politiek orgaan, zich niet fixeren op een dergelijk volstrekt a-politiek thema. Als politiek orgaan heeft de raad de taak om tenminste in algemene zin aan te geven, waarop moet worden bezuinigd en wat moet worden ontzien. Hierover is nu echter geen enkele duidelijkheid verschaft.

De heer SNIJDERS: Die duidelijkheid zal in september a.s. worden verschaft!

De heer CLAESSEN: Juist daarom moet nú worden geconcludeerd: Veel geschreeuw, maar weinig wol!

De VOORZITTER: Dames en heren. Wat ook aan dit debat vooraf is gegaan, ook volgens het college geldt uiteindelijk vooral het resultaat. Dat resultaat wordt in het bijzonder bepaald door de volgende toezeggingen van het college:

- vóór 10 juli a.s. zal het college zoeken naar mogelijkheden om in de sfeer van de efficiency om voor een bedrag ad € 1,8 miljoen extra te bezuinigen;
- hierbij zal worden uitgegaan van een ruime interpretatie van het begrip "efficiency", zodat in dit verband ook aandacht zal worden geschonken aan onderuitputting, reserves/voorzieningen, inhuren van derden etc.;
- met inachtneming van het vorengaande zal het college aan de raad een sluitende concept-begroting voorleggen;
- Zoals al schriftelijk meegedeeld, zal worden voorgesteld om voor tenminste € 2 miljoen om te buigen op basis van het gepresenteerde ombuigingspakket voor een totaal ad € 6 miljoen;

- voor het dan nog resterende tekort zal het college in de concept-begroting 2004 een dekking voorstellen door een OZB-verhoging met 2%.

De heer VAN HEIJNINGEN: De CDA-fractie heeft zich niet uitgesproken over de extra OZB-verhoging.

De VOORZITTER: De CDA-fractie heeft wél ingestemd met een gewijzigde opzet, zoals door het college in zijn jongste brief terzake aan de raad heeft gepresenteerd. Geen enkele fractie heeft zich expliciet uitgesproken tégen de door het college voorgestelde uitgangspunten, te hanteren bij de opstelling van de concept-begroting.

De heer VAN HEIJNINGEN: De CDA-fractie heeft niet ingestemd met de desbetreffende brief van het college. Een voorstel tot extra verhoging van de OZB zal de fractie op eigen merites en met inachtneming van de dan bekende informatie beoordelen.

De VOORZITTER: Het college wijst er met nadruk op, dat het zinloos is om "zichzelf rijk te rekenen". Er moet, op welke wijze ook, dekking worden gevonden voor een tekort ad tenminste € 6,9 miljoen. Tot tweemaal toe heeft de raad het college in een richting gedrongen, die het aanvankelijk als moeizaam heeft ervaren, t.w. de efficiency-korting. Het college is deze richting gaarne gevolgd, hoe moeilijk dit ook zal zijn. Van de raad wordt echter een besluit verwacht over de Kadernota. Als de raad instemt met het voorliggende college-voorstel, gaat hij akkoord met de voorbereiding door het college van de concept-begroting 2004 zonder extern bureau en binnen het kader van € 4,3 miljoen efficiency-korting, € 2 miljoen ombuigingen en € 0,6 miljoen OZB-verhoging.

De heer KAGIE: Mede namens de fracties van Bosch Belang en de Stadspartij heeft de LHR-fractie zich uitdrukkelijk tégen een extra OZB-verhoging met 2% uitgesproken.

Wethouder de heer EIGEMAN: Mijnheer de voorzitter. N.a.v. motie I zij opgemerkt, dat het college reeds bij de jongste begrotingsbehandeling op een dergelijk voorstel heeft gereageerd. Het college heeft reeds toegezegd, onderzoek te zullen verrichten naar de mogelijkheden voor een eindejaarsuitkering en de financiële consequenties daarvan. In zijn voorstel betreffende de Verordening Bijzondere Bijstand, dat volgende maand door de raad zal worden behandeld, geeft het college gemotiveerd aan, dat in de begroting 2004 géén middelen zullen worden gereserveerd voor een eindejaarsuitkering, maar dat wél wordt voorgesteld om te komen tot een eenmalige uitbreiding van de minima-plus-regeling in het kader van de landelijke regeling Lang-Laag. Bij de behandeling van dat voorstel in zijn volgende vergadering heeft de raad alle gelegenheid om ook over de eindejaarsuitkering van gedachten te wisselen.

Wethouder mevrouw DE JONGE: Mijnheer de voorzitter. Bij de bespreking van het gehandicaptenbeleid in de functionele commissie is ook uitvoerig aandacht geschonken aan de toegankelijkheid van openbare gebouwen, onderwerp van motie II. In dat verband is toegezegd, dat het college hieraan de nodige aandacht zal schenken in het kader van de integrale afweging bij de voorbereiding van de begroting. Daarbij zal het college uiteraard ook rekening houden met het standpunt terzake van de raad.

Wethouder de heer VAN DE MORTEL: Mijnheer de voorzitter. Op dit moment kan het college zich over geen enkel onderdeel van de komende begroting definitief uitspreken, dus ook niet over middelen voor 2004 voor het Koningstheater, zoals waarom in motie III wordt gevraagd. Wel wijst het college er met nadruk op, dat het niet zonder reden verleden jaar het Koningstheater als nieuw beleid heeft opgevoerd. Hiermee heeft het duidelijk willen maken, de functie en de zelfstandige programmering van het Koningstheater te willen handhaven. De raad zou het college echter de gelegenheid moeten bieden om tot de vaststelling van de concept-begroting 2004 in juli a.s. na te denken over de beste oplossing voor het Koningstheater, ook wat betreft de locatie betreft, dit mede bezien in samenhang met een bredere visie op de vlakke-vloer theaters in het algemeen. In elk geval zal dán definitief duidelijkheid worden verschaft m.b.t. de toekomst van het Koningstheater, ook t.o.v. het Willem I-college.

De heer SNIJDERS: Kan op deze wijze de programmering voor het seizoen 2003/2004 niet in gevaar komen?

De heer R. SCHOUTEN: Het risico voor de programmering voor het seizoen 2003/2004 is bovendien ingevolge van de door het college zelf opgestelde lijst van ombuigingsmaatregelen. Ook de fractie van GroenLinks verwacht alsnog een duidelijke uitspraak over continuering van de functie van het Koningstheater voor het komende seizoen.

Wethouder de heer VAN DE MORTEL: In het convenant met het Willem I-college is uitdrukkelijk vermeld, dat er duidelijkheid moet zijn over de toekomst van het Koningstheater. Die duidelijkheid kan het college op dit moment niet verschaffen. Voor het Willem I-college is dit reden, vooralsnog ook zijn verplichtingen volgens het convenant niet uit te voeren. Het college kan zich op dit moment onmogelijk uitspreken over subsidiemiddelen voor 2004.

De heer R. SCHOUTEN: De fractie van GroenLinks is het ermee eens, dat het college op dit moment niet vooruit kan lopen op de begroting 2004. Anderzijds wijst de fractie erop, dat juist voor het Koningstheater zo spoedig mogelijk duidelijkheid moet worden verschaft, omdat het theater anders wellicht zou moeten verdwijnen. De fractie is het dan ook geheel eens met motie III.

Wethouder de heer VAN DE MORTEL: Ook het college acht het van groot belang om de functie van het Koningstheater overeind te houden. Eerder heeft het college al toegezegd, dat bij de invulling van de ombuigingen voor € 2 miljoen zal worden gezocht naar maatregelen, die de burgers zoveel mogelijk ontzien. Dit betekent, dat het college géén ombuigingsmaatregel m.b.t. het Koningstheater zal voorstellen. Dit kan worden beschouwd als een toezegging namens het college voor het seizoen 2003/2004.

Mevrouw VISSCHER: Gehoord deze toezegging namens het college, trekt de SP-fractie, mede namens de andere indieners, motie III in.

De VOORZITTER: Ingetrokken zijnde maakt motie III niet langer onderwerp van beraadslaging uit.

Motie I wordt door de raad zonder hoofdelijke stemming verworpen:
de leden Visscher, Vugs, Heijmans, mevrouw Dollevoet, Durmus, Kagie, mevrouw Ouwering, Van Haren, Delhez, mevrouw Van de Korput, Van der Krabben, Paanakker, Van Valkenburg, Van Gaal en mevrouw Van de Leemput worden geacht vóór de motie te hebben gestemd.

Stemverklaring.

De heer SNIJDERS: De PvdA-fractie is tégen motie II omdat het onderwerp van de motie volgens haar aan de orde dient te komen bij de brede taken-discussie.

Motie II wordt door de raad zonder hoofdelijke stemming verworpen;
de leden Visscher, Vugs, Heijmans, mevrouw Dollevoet, Durmus, Kagie, mevrouw Ouwering, Van Haren, Delhez, mevrouw Van de Korput, Van der Krabben, Paanakker, Van Valkenburg, Van Gaal en mevrouw Van de Leemput worden geacht vóór de motie te hebben gestemd.

Stemverklaringen.

De heer VAN HEIJNINGEN: De CDA-fractie stemt in met het voorliggende voorstel, maar maakt hierbij uitdrukkelijk een voorbehoud wat de OZB betreft. Voorstellen van het college m.b.t. de OZB zal de fractie beoordelen bij de begrotingsbehandeling en wel overeenkomstig het BPH.

De heer HOSKAM: De VVD-fractie sluit zich bij vorige stemverklaring aan.

De heer DE WILDT: Hetzelfde geldt voor de fractie van Rosmalens Belang.

De heer R. SCHOUTEN: Ook de fractie van GroenLinks maakt een voorbehoud m.b.t. de OZB omdat zij op dit punt het BPH wil volgen en zich niet nu al wil vastleggen op een vast bedrag, maar een eventueel voorstel terzake inhoudelijk wil beoordelen.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de raad overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders; de leden Delhez, mevrouw Dollevoet, Durmus, Van Haren, Kagie, mevrouw Ouwering, mevrouw Van de Korput, Van der Krabben, Paanakker, Van Valkenburg, Van Gaal, mevrouw Van de

Leemput, Heijmans, mevrouw Visscher, Vugs en Claessen worden geacht tégen het voorstel te hebben gestemd.

7. Vaststellen Centrumvisie Rosmalen.

De heer VAN HAREN: Mijnheer de voorzitter. Volgens de LHR-fractie is het de hoogste tijd, dat de herontwikkeling van het centrum van Rosmalen ter hand wordt genomen. Het proces van verloederung moet worden gekeerd, maar daarbij moet wel de Rosmalense maat gehandhaafd blijven. Rosmalen mag geen klein "Uden" worden. De kwaliteit van het centrum van Rosmalen als ontmoetingsplaats moet juist worden versterkt. De LHR-fractie kiest er dan ook voor, het oorspronkelijke karakter te behouden, in het bijzonder het pand Dorpsstraat 69. De uitwerking van de plannen wil de fractie juist ook op dit punt kritisch toetsen. Voorts kiest de fractie beslist níet voor betaald parkeren in het centrum van Rosmalen. Wél kan zij instemmen met de vestiging van een parkeergarage, te exploiteren door derden.

De heer PIETERS: Met de huidige schaalvergroting moet zondermeer worden gerekend op toename van het autoverkeer en dús van de behoefte aan parkeergelegenheid. Zou echter de toename van het aantal geparkeerde auto's in het centrum het dorpskarakter niet aantasten?! Zou het betaald parkeren deze ontwikkeling niet enigszins kunnen indammen?!

De heer VAN HAREN: Voor de LHR-fractie is parkeer-overlast in de aan het centrum grenzende straten onaanvaardbaar. Met de 2 parkeergarages en de overige op dit moment aanwezige parkeervoorzieningen kan een dergelijke overlast echter worden voorkomen. Herontwikkeling van het centrum mag níet betekenen dat de Molenhoekpassage zou "doodbloeden". Ook dit winkelcentrum heeft een specifiek karakter, belangrijk voor Rosmalen.

De heer VERHEIJ: Mijnheer de voorzitter. In algemene zin verwijst de fractie van Rosmalens Belang voor het standpunt in dezen naar de uitvoerige behandeling van het voorstel in de functionele commissie. In de pers is dit standpunt oorspronkelijk echter niet geheel juist weergegeven. De fractie is wel degelijk vóór het onderhavige voorstel en dus ook vóór het verdwijnen van het pand Dorpsstraat 69.

De heer SCHERMERS: Mijnheer de voorzitter. De VVD-fractie stemt in met het onderhavige voorstel, zij het met inachtneming van de volgende kanttekeningen.

De fractie voelt zich geconfronteerd met een fait accompli: de voorliggende plannen zijn noodzakelijk om tijdig vóór het gereedkomen van de Grootte Wielen Rosmalen het gewenste voorzieningenniveau te geven. Deze plannen vloeien voort uit een bijna 10 jaar oud bestemmingsplan en hebben inmiddels de nodige verbeteringen ondergaan. Ook de VVD-fractie is van mening, dat moet worden gedaan wat mogelijk is om het specifieke karakter van Rosmalen te behouden. De plannen betreffende het pand Dorpsstraat 69 kunnen volgens de fractie níet als een fait accompli worden beschouwd. Zij verzoekt het college om bij de nadere uitwerking in het voorontwerp nog eens kritisch en creatief te kijken naar de inpassing van de Dorpsstraat.

De heer VUGS: Mijnheer de voorzitter. Het onderhavige onderwerp is reeds uitvoerig besproken in de functionele commissie. Uit de hierbij namens het college gemaakte opmerkingen heeft de SP-fractie begrepen, dat de plannen op enkele onderdelen zullen worden aangepast. De fractie acht het niet nodig of gewenst om alle "massaliteit" te concentreren aan de Dorpsstraat en het Land van Buijs; het 100 meter verdergelegen plangebied PTT/Aldi kan zeker hierbij worden betrokken. De fractie is verheugd, dat de lintbebouwing in het gehele plangebied zal worden geconserveerd, maar betreurt het, dat de Raadhuisstraat hiervan geen onderdeel uitmaakt.

Op emotionele en historische gronden acht de SP-fractie het te betreuren, dat het pand Dorpsstraat 69 niet in de plannen kan worden opgenomen. Hierbij wordt voorbijgegaan aan een unaniem raadsbesluit van de voormalige gemeente Rosmalen om dit pand te behouden. Ook deze raad heeft verleden jaar april in meerderheid uitgesproken, het pand te willen behouden. Sommige partijen, zoals bijv. Rosmalens Belang, hadden dit zelfs in hun verkiezingsprogramma opgenomen. In het dorp Rosmalen heerst alom de mening, dat al voldoende is gesloopt in het dorp en dat hieraan nu eens een einde moet worden gemaakt. De

fractie stelt dan ook voor, genoemd pand op te nemen in de gemeentelijke monumentenlijst. Hiertoe dient zij de volgende motie in:

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 20 mei 2003, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende vaststelling Centrumvisie Rosmalen, gehoord de beraadslagingen, overwegende dat:

- de Rosmalense bevolking uiting heeft gegeven aan de wens, het pand Dorpsstraat 69 te willen behouden,
- aan dit pand door de voormalige gemeente Rosmalen reeds een cultuur-historische waarde is toegekend,
- de meerderheid van de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch deze mening eveneens is toegedaan, spreekt als zijn mening uit dat het pand Dorpsstraat 69 opgenomen dient te worden in de lijst van gemeentelijke monumenten, teneinde dit te bewaren voor het nageslacht.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondersteund en maakt mede onderwerp van beraadslaging uit.

Wethouder mevrouw EUGSTER-VAN BERGEIJK: Mijnheer de voorzitter. In de desbetreffende commissie-vergadering is reeds uitvoerig toegelicht, waarom het college kiest voor betaald parkeren; hiermee kan immers worden voorkomen, dat parkeerterreinen in de openbare ruimte zouden moeten worden aangelegd. Dit zou het behoud van het karakter van het dorp Rosmalen beslist níet ten goede komen. Ondergronds parkeren heeft echter zijn prijs en betaald parkeren is noodzakelijk om die prijs te kunnen betalen.

Het standpunt van het college m.b.t. de Molenhoekpassage is reeds uiteengezet in het kader van agendapunt 2.

In de desbetreffende commissie-vergadering heeft het college gesteld, dat het onderhavige plangebied overeenkomt met het gebied van het bestemmingsplan uit 1994; als echter de raad instemt met het voorliggende voorstel, zal het college een nieuw bestemmingsplan voorbereiden.

Aanneming van de motie wordt door het college ontraden vanwege de bijzonder belangrijke rol die de locatie van het pand Dorpsstraat 69 in de voorliggende visie speelt. Het gaat hierbij om niet minder dan 1.600 m² en wel t.b.v. winkels én woningen met daaronder parkeergelegenheid. Daarom alsmede omdat is gekozen voor het behoud van de lintbebouwing, kan genoemd pand volgens het college niet behouden blijven.

De heer VAN HAREN: Mijnheer de voorzitter. Is het college voornemens om, na analogie van de plannen voor Rosmalen, ook voor Helftheuvel en De Rompert betaald parkeren in te voeren?

De heer CLAESSEN: Die vergelijking is onjuist omdat Rosmalen met ongeveer 40.000 inwoners niet kan worden vergeleken met stadsdelen met 16.000 tot 20.000 inwoners. Alleen al om deze reden is in Rosmalen sprake van een meer stedelijke ontwikkeling.

De heer PAANAKKER: Mijnheer de voorzitter. Volgens de fractie van Bosch Belang is het nu, na ongeveer 9 jaar, de hoogste tijd om de plannen door te zetten. Ook is de fractie van mening, dat de keuze voor het bureau-Soeters inderdaad een goede mogelijkheid biedt om uit de impasse te geraken. De fractie van Bosch Belang steunt dan ook het voorliggende college-voorstel, zij het dat 2 leden van de fractie vóór de motie zullen stemmen.

De heer VUGS: Mijnheer de voorzitter. De SP-fractie betreurt het, dat een voor Rosmalen belangrijk monument zal moeten verdwijnen, juist nu de monumenten in het algemeen steeds meer op hun waarde worden geschat.

De heer VAN GAAL: Mijnheer de voorzitter. Binnen de sociëteit van de Stadspartij leven aanzienlijke meningsverschillen betreffende de onderhavige plannen. De woordvoerder van de fractie zal tégen en zijn fractiegenoten zal vóór de motie stemmen.

Wethouder mevrouw EUGSTER-VAN BERGEIJK: Mijnheer de voorzitter. Tot op dit moment staat het college-voorstel om in Rosmalen betaald parkeren in te voeren geheel los van het beleid t.a.v. andere winkelcentra.

Wethouder de heer VAN DE MORTEL: Mijnheer de voorzitter. N.a.v. de ingediende motie wil het college erop wijzen, dat wel degelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen een pand met emotionele waarde voor een gemeenschap én een pand met zodanige monumentale waarden, dat het verdient, voor het nageslacht bewaard te blijven.

De heer VUGS: Ook emotionele waarde is belangrijk. Bovendien heeft de gemeenteraad van de voormalige gemeente Rosmalen ook uitgesproken, dat het desbetreffende pand voor de gemeenschap cultuurhistorische waarde heeft.

Wethouder mevrouw EUGSTER-VAN BERGEIJK: Anderzijds heeft het pand nooit de toets van de monumenten-selectie kunnen doorstaan.

De motie wordt door de raad zonder hoofdelijke stemming verworpen; de leden Heijmans, mevrouw Visscher, Vugs, Van Gaal, mevrouw Van de Korput, Van Valkenburg, mevrouw Dollevoet, Durmus, Kagie, mevrouw Ouwerling, Van Haren en Delhez worden geacht vóór de motie te hebben gestemd. Zonder hoofdelijke stemming besluit de raad overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders; de leden Durmus, mevrouw Dollevoet, Kagie, mevrouw Ouwerling, Van Haren, Delhez, Heijmans, mevrouw Visscher en Vugs worden geacht tégen het voorstel te hebben gestemd.

8. Ontwikkelingsvisie Stadscentrum.

De heer VAN DER DUSSEN: Mijnheer de voorzitter. De CDA-fractie acht het onjuist, dat in het voorstel wordt gesteld, dat het Koningstheater zal worden ondergebracht in BIS; daarover zal worden beslist aan de hand van een concreet voorstel terzake. Overigens zijn alle door de CDA-fracties ingebrachte aandachtspunten terug te vinden in het voorliggende voorstel. De fractie heeft dan ook waardering voor deze aangepaste visie, die zo breed is omschreven. Deze visie moet gelden voor een periode van 15 tot 20 jaar en jaarlijks zullen deelvoorstellen bij de begrotingsbehandeling aan de raad worden voorgelegd. Deze zullen pas dán een definitief karakter krijgen.

De heer SCHERMERS: Mijnheer de voorzitter. De VVD-fractie heeft waardering voor de door het college in dezen gevolgde procedure, waarbij de nota is aangepast, alvorens aan de raad te worden aangeboden. Voorts waardeert de fractie het positief, dat aan de binnenstad een leidende rol is toegekend: eerst wordt de afweging m.b.t. de binnenstad gemaakt en pas daarna worden het Paleizenkwartier en andere locaties aan de orde gesteld. De fractie stemt dan ook van harte in met het voorliggende voorstel, zij het met inachtneming van de volgende kanttekeningen. Helaas heeft de nota nog steeds een enigszins tweeslachtig karakter, wat hoogbouw betreft. Enerzijds bestaat er aandacht voor cultuurhistorie, het stadssilhouet en de St. Jan, maar anderzijds wordt ook de mogelijkheid van hoogbouw in de historische binnenstad geopend. Bij de behandeling van de nota Hoogbouw zal de fractie beslist op dit onderwerp terugkomen. Ook m.b.t. het beschermd stadsgezicht is de nota enigszins tweeslachtig: in de inleiding worden op dit punt belangrijke opmerkingen geplaatst, maar onvoldoende is ingegaan op de overwegingen, op grond waarvan in 1991 deze beschermde status werd ingevoerd. Reeds in het kader van de jongste begrotingsbehandeling heeft de fractie gepleit voor het behoud van de groene functies bij de IJzeren Vrouw. De fractie is dan ook verheugd, dat het college dit standpunt heeft overgenomen en de IJzeren Vrouw wil bestempelen tot "groene long" voor het stadscentrum en de uitstralingsgebieden.

Wethouder mevrouw EUGSTER-VAN BERGEIJK: Mijnheer de voorzitter. Het college heeft met instemming kennisgenomen van de afgelegde stemverklaringen, in het bijzonder wat betreft de voor de gevolgde procedure uitgesproken waardering.

Stemverklaringen.

De heer SCHERMERS: De VVD-fractie stemt in met het voorliggende voorstel, maar wijst er wel op, dat hiermee tevens wordt besloten om de culturele functies a priori in de binnenstad te vestigen. De fractie zal het college hieraan houden, ook bij de behandeling van het voorstel betreffende het MHK.

De heer PAANAKKER: De fractie van Bosch Belang beschouwt de ontwikkelingsvisie als een streefrichting voor de komende 15 tot 20 jaar, waarover steeds weer opnieuw zal moeten worden gesproken. De fractie gaat hierbij uit van uitvoering van het actieprogramma. De "harde" onderdelen hiervan moeten bespreekbaar blijven. In deze zin stemt de fractie in met het voorliggende voorstel.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de raad overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

9. Keuze ontwerper GZG locatie.

De heer PAANAKKER: Volgens de fractie van Bosch Belang moet de karakteristiek van de binnenstad voldoen aan een aantal criteria: kleinmazigheid, wisselend, spannend en gevel-parcellering. Gewaakt moet worden voor het herhalen van in het verleden gemaakte fouten, zoals m.b.t. het pand van V&D en de parkeergarage aan de Visstraat. Toe te juichen vallen het behoud en de herinrichting van het Kloostergebouw. Met een gefaseerde ontwikkeling is de fractie het van harte eens, vooral omdat de uitvoering van de plannen vele jaren in beslag zou nemen. Torens kunnen echter moeilijk gefaseerd worden uitgevoerd. Bovendien passen deze niet in de karakteristiek van de binnenstad. De fractie is dan ook geen voorstander van torens. Alles bijeengenomen kan de fractie van Bosch Belang instemmen met het voorliggende voorstel, mits het noordelijk deel wordt aangepast aan de karakteristiek van de binnenstad.

De heer VAN GAAL: Mijnheer de voorzitter. De fractie van de Stadspartij sluit zich in grote lijnen bij vorige spreker aan. De geschiedenis, ook de recente geschiedenis, zoals bijv. rond de Arena, heeft geleerd, dat maquettes en tekeningen vaak een irreëel fraai beeld schetsen. Dat geldt ook voor het onderhavige plan. Als sprake is van een ontwikkeling geheel overeenkomstig de voorgestelde modellen, kan de fractie van harte met het voorstel instemmen.

Mevrouw DUIVES-CAHUZAK: Duidelijk moet zijn, dat weliswaar drie verschillende maquettes zijn voorgesteld, maar dat de raad thans niet dient te kiezen uit die maquettes, maar voor een van de drie stedenbouwkundige bureaus. Vervolgens moet dan de opdracht worden geformuleerd voor de ontwikkeling van de feitelijke plannen.

De heer VAN GAAL: Volgens de fractie van de Stadspartij moet de raad niet alleen kiezen voor een ontwerper, maar ook voor een bepaald concept. Voor dat concept hebben de ontwerpers een richting aangegeven, tot uitdrukking gebracht in een maquette. Het gemeentebestuur zou het als een uitdaging moeten beschouwen om ervoor te zorgen, dat de met de fraaie maquette van de te kiezen ontwerper gewekte verwachtingen ook bewaarheid zullen worden. Voorts is de fractie tégen hoogbouw, al realiseert zij zich, dat zij hiermee een spanningsveld oproept, minder bouwvolume veroorzaakt immers financiële problemen.

De heer PAANAKKER: Dit laatste schijnt niet het geval te zijn in de plannen van de ontwerper uit Antwerpen.

De heer VAN GAAL: Op een of andere wijze zal toch in elk geval een bepaald bouwvolume moeten worden gerealiseerd. Toch blijft de fractie van mening, dat de desbetreffende locatie de voorgestelde hoogbouw niet op zijn plaats is.

Wethouder mevrouw EUGSTER-VAN BERGEIJK: Mijnheer de voorzitter. Volgens het college is er bij interruptie al terecht op gewezen, dat de raad thans moet kiezen, niet voor een concreet ontwerp, maar voor een ontwerper en diens visie op het gebied tot uitdrukking gebracht in een maquette. Vervolgens zal de gekozen ontwerper de opdracht krijgen om die visie nader uit te werken. Uiteraard ligt het voor de hand, dat de uiteindelijke concrete plannen niet hemelsbreed zullen verschillen van de nu gepresenteerde visie, maar het is beslist onjuist om zondermeer van de gepresenteerde maquette

uit te gaan. Bij de verdere ontwikkeling van het gebied zal moeten worden uitgegaan van een aantal nota's, ondermeer van de nota Hoogbouw. Bij de behandeling van deze nota in zijn volgende vergadering kan de raad zich ook over plannen voor hoogbouw in het onderhavige gebied uitspreken.

Stemverklaringen.

De heer SCHERMERS: De VVD-fractie stemt in met het voorliggende voorstel, voorzover dit níet betrekking heeft op plannen voor hoogbouw in het onderhavige gebied. Bij de behandeling van de desbetreffende nota zal de fractie hierop terugkomen.

De heer PAANAKKER: De fractie van Bosch Belang houdt onverkort vast aan haar standpunt, zoals in eerste instantie verwoord, maar kan voor het overige met het voorliggende voorstel instemmen.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de raad overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders.

13. Invoering methodiek beleidsgestuurde contractfinanciering welzijnsinstellingen.

Aangehouden zijnde maakt dit voorstel thans geen onderwerp van beraadslaging uit.

14. Vaststelling RMC budget 2002.

Aangehouden zijnde maakt dit voorstel thans geen onderwerp van beraadslaging uit.

15. Aanvullende geldlening FC Den Bosch.

Mevrouw THELISSEN: Mijnheer de voorzitter. In de raadsvergadering van 25 maart jl. heeft de CDA-fractie al aangegeven dat zij niet bereid is nog eens een lening van € 700.000,-- te verstrekken aan FC Den Bosch. De fractie is toen teruggegaan in de historie. Hiervan nog even een korte samenvatting.

- a. Stadion De Vliert is voor f 7 miljoen gebouwd en daarmee is de exploitatie afgekocht.
- b. In 2000 een lening van f 3 miljoen door de BIM aan FC met garantstelling gemeente. Dat geld is op en de garantstelling wordt nu door de gemeente ingelost.
- c. In juli 2002 verkoop stadion door FC Den Bosch aan de BIM voor € 1,2 miljoen om o.a. achterstand spelersfonds CFK te betalen.

Argumenten voor de CDA-fractie om tegen te stemmen waren

- FC Den Bosch is al met vele miljoenen gesteund in het verleden en steeds was er opnieuw een tekort.
- Ondersteuning van BVO's is in strijd met de Europese regelgeving.
- Er staan forse bezuinigingsmaatregelen voor de deur en da is het niet passend om een BVO met zoveel geld te steunen.

Nu ligt er opnieuw een voorstel en hieruit blijkt dat het tekort niet € 700.000,-- maar ruim € 1 miljoen bedraagt, waarvan FC Den Bosch nú al € 300.000,-- à € 400.000,-- zelf zal moeten bekostigen. De exploitatie wekt weinig vertrouwen voor de toekomst. Aangegeven wordt dat voor een aantal langlopende contracten de opzegtermijn al is verstreken en dat die dus doorlopen. Een aantal andere contracten is nog niet rond. De consequentie daarvan wordt in het midden gelaten. Ditzelfde geldt voor de schuld die NAC heeft aan FC Den Bosch. Ook de uiteindelijke inbreng van de Business Club is onduidelijk. Dat de inbreng hetzelfde zal blijven is vooralsnog een aanname.

Eveneens is onduidelijk of er nu wel of geen hoofdsponsor komt en wat die uiteindelijk bijdraagt aan de exploitatiekosten. Met name de kosten voor de contractspelers én de overige personeelskosten zijn erg hoog, té hoog. Deze geven blijf van te weinig snijden in eigen vlees en zouden met belangrijke bedragen moeten worden teruggebracht. Onbeantwoord blijft de vraag, waaruit de € 700.000,-- extra geldlening betaald wordt. Waarop moet worden bezuinigd, de schuldhulpverlening, de Brede Bossche Scholen, culturele voorzieningen, GSB, maatschappelijke opvang? De CDA-fractie wil hierop graag een duidelijk antwoord van de partijen, die instemmen met het voorstel.

De CDA-fractie blijft bij haar eerder ingenomen standpunt en stemt tegen het voorstel.

De heer HOSKAM: Mijnheer de voorzitter. Ongeveer 2 maanden geleden heeft de raad ook al gesproken over een geldlening aan FC Den Bosch. Bij die gelegenheid heeft de VVD-fractie aangegeven, hoe zij FC Den Bosch beschouwt, dat de meerjarenbegroting van de vereniging volgens haar onvoldoende garanties biedt, bij mogelijke toekomstige tegenslagen en dat het verlenen van steun door de gemeente zou leiden tot handelen in strijd met de Europese regelgeving. In het toen voorliggende raadsvoorstel sprak het college zelf van het voetbalbedrijf als "een risicovol bedrijf". Hoe risicovol blijkt uit het feit, dat FC Den Bosch t.o.v. maart 2003 nu een extra tekort kent van bijna € 400.000,--. Nog steeds wordt geschermd met een hoofdsponsor, maar een naam is nog steeds onbekend. Er zijn nog meer onduidelijkheden, zoals ook in het betoog namens de CDA-fractie genoemd. Volgens de VVD-fractie blijkt hieruit opnieuw, hoe onzeker garanties zijn in het voetbalbedrijf. De fractie kan dan ook niet instemmen met de voorgestelde lening, zeker niet gezien de onduidelijke dekking voor het voorstel en de forse bezuinigingen die te verwachten zijn.

De heer KAGIE: Hoe valt dit standpunt van de VVD-fractie te rijmen met het feit, dat deze fractie enkele maanden geleden wél heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van € 300.000,-- per jaar aan Libéma voor de ontwikkeling van de Brabanthallen, terwijl toch ook toen al bekend was, dat forse bezuinigingen te verwachten waren?

De heer HOSKAM: Volgens de VVD-fractie zijn beide situaties volstrekt onvergelijkbaar.

Mevrouw PENNING-S-VAN DER LEEST: Mijnheer de voorzitter. Volgens de fractie van Rosmalens Belang behoeft over het onderhavige voorstel niet lang te worden beraadslaagd, aangezien volgens het Brabants Dagblad de uitkomst al bekend is. Volgens de fractie getuigt het echter van een democratische gezindheid en van meer openheid t.o.v. de burgers om deze wezenlijke discussie te voeren op de plaats die hiervoor de meest aangewezen is: de gemeenteraad.

In de raadsvergadering op 26 maart jl. heeft de fractie van Rosmalens Belang haar bedenkingen tegen de voorgestelde lening al verwoord. Die bedenkingen zijn enerzijds van financiële aard: tegen de achtergrond van de aangekondigde bezuinigingen, is een dergelijke investering uiterst discutabel. Ook in maatschappelijk opzicht heeft de fractie bedenkingen: moet een overheid juist in deze tijd een professionele organisatie wel ondersteunen zoals voorgesteld, dit ten koste van andere en meer noodzakelijke maatschappelijke voorzieningen? Tenslotte heeft de fractie ook bedenkingen van juridische aard: de consequenties van de Europese richtlijnen op dit punt zijn nog steeds niet duidelijk.

Gebleken is, dat de malaise van FC Den Bosch nóg groter is, dan in het verleden geschetst. Is de raad de vorige maal wel goed geïnformeerd, nu er toch weer "nieuwe lijken uit de kast" zijn gekomen, o.a. in de vorm van een achtergestelde vordering, nog niet ontvangen transfergelden en een boete van het CFK? Zullen die transfergelden overigens wel ooit worden ontvangen? Toch zou volgens het voorliggende voorstel op dit moment alleen de gemeente 's-Hertogenbosch moeten boeten. De KNVB, het CFK en de Belastingdienst eisen immers het volle pond. Ook de aangekondigde grote, onbekende sponsor stelt eisen: eerst zou de gemeente over de brug moeten komen.

Er zijn BVO's die in afgesloten spelerscontracten hebben opgenomen, dat het spelerssalaris met 25% wordt gekort, indien de vereniging degradeert. Heeft ook FC Den Bosch in het verleden een dergelijke bepaling in de contracten opgenomen? Welke beperkende voorwaarden worden thans in contracten opgenomen? Bovendien acht de fractie van Rosmalens Belang het te betreuren, dat er bij gecontracteerde spelers en de stad blijkbaar geen bereidheid bestaat om in deze penibele situatie vrijwillig te kiezen voor een loonsverlaging. Er zijn talloze voorbeelden te noemen, waarbij werknemers wél salaris hebben ingeleverd t.b.v. het behoud van hun werkgelegenheid.

De heer VAN GAAL: Inmiddels is wel degelijk gekort op de spelerssalarissen en wel in drastische mate.

Mevrouw PENNING-S-VAN DER LEEST: De fractie van Rosmalens Belang handhaaft onverkort het eerder door haar ingenomen standpunt; er zijn op dit moment belangrijkere prioriteiten aan te wijzen. Overigens wijst zij erop, dat niet alleen de wethouders mevrouw Eugster en de heer Van de Mortel tégen het onderhavige voorstel zijn, maar dat ongetwijfeld ook de wethouder de heer Van Grunsven, evenals voorheen, zich tegen dit voorstel zou hebben uitgesproken.

De heer VAN DER KRABBen: Mede namens de fracties van PvdA, LHR, SP, Stadspartij en D66 wil de fractie van Bosch Belang, dus namens in totaal 20 raadsleden, een ánder geluid laten horen dan dat van voorgaande sprekers.

Onjuist is, dat in de betogen tot nu toe weliswaar is gesproken van financiële ondersteuning, maar dat hierbij voorbij is gegaan aan het feit, dat er sprake is van een lening. Ook in tijden van noodzakelijke bezuinigingen kan het verantwoord zijn om een lening te verstrekken, mits hier voldoende zekerheden tegenover staan.

Mevrouw THELISSEN: De CDA-fractie is niet bereid om opnieuw een lening te verstrekken, omdat zij er geen vertrouwen in heeft, dat deze zal kunnen worden terugbetaald. De redenen voor dit gebrek aan vertrouwen heeft de fractie duidelijk aangegeven.

De heer HOSKAM: Ook i.v.m. de BIM-lening hebben destijds verschillende fracties gesteld, dat van de garantstelling door de gemeente nooit gebruik zal worden gemaakt.

De heer VAN DER KRABBen: De tegenstanders van het voorstel moeten zich wel afvragen, welke rekening aan de gemeente 's-Hertogenbosch zal worden gepresenteerd, indien de raad zou besluiten om het voortbestaan van FC Den Bosch níet veilig te stellen.

Mevrouw THELISSEN: De CDA-fractie vreest, dat het verstrekken van de voorgestelde lening ertoe zou leiden, dat die rekening alleen maar nóg hoger wordt. Als uiteindelijk zou blijken, dat de lening FC Den Bosch niet kan redden, zal nog méér kapitaalvernietiging plaatsvinden.

De heer SNIJDERS: Volgens de PvdA-fractie is in het voorliggende voorstel heel duidelijk aangegeven, welke financiële risico's de gemeente loopt: kapitaalvernietiging, rentendering etc.. Hoe staat de CDA-fractie tegenover dergelijke risico's?

De heer HOSKAM: In elk geval de VVD-fractie wil in dit verband verwijzen naar een eerdere opmerking van de zijde van de raad, dat bij het verdwijnen van FC Den Bosch in het geheel geen sprake behoeft te zijn van kapitaalvernietiging, omdat dan het stadion zou kunnen worden ontwikkeld als bedrijfsterrein.

De heer VAN DER KRABBen: Duidelijk moge zijn, dat eerder bedoelde 20 raadsleden uitdrukkelijk een ánder standpunt huldigen. In een eerder m.b.t. deze problematiek aangenomen amendement waren 2 toetstingscriteria opgenomen: een accountantsrapport en levensvatbaarheid. Een delegatie van eerdergenoemde 6 fracties hebben overleg gevoerd met het bestuur en het management van FC Den Bosch, waarbij in een openhartige sfeer zeer scherpe en kritische vragen zijn gesteld. Ook zijn hierbij documenten overlegd, die deze delegatie er uiteindelijk van hebben overtuigd, dat het wel degelijk verantwoord is om met de lening in te stemmen. Hierbij zijn méér bouwstenen aangedragen dan alleen van financiële aard. In elk geval is duidelijk geworden, dat beslist wél is voldaan aan de beide toetsingscriteria volgens het desbetreffende amendement. T.b.v. de sponsoring is voorts afgesproken, dat een bepaalde persoon de desbetreffende documenten vertrouwelijk kon inzien.

De heer R. SCHOUTEN: Drie van de vier leden van de fractie van GroenLinks hebben destijds ingestemd met het bewuste amendement, maar de fractie heeft geen uitnodiging ontvangen om deel te nemen aan vorenbedoeld overleg. Bovendien is de fractie van mening, dat het in elk geval voor de raad als zodanig duidelijker zou zijn geweest, als de desbetreffende informatie vertrouwelijk ter kennis van de functionele commissie was gebracht. Nu tast in elk geval de fractie van GroenLinks in het duister.

De heer VAN DER KRABBen: Het achterwege blijven van een uitnodiging aan de fractie van GroenLinks getuigt niet van de nodige zorgvuldigheid, maar voor excuses. Voorts is de functionele commissie niet ingeschakeld, omdat werd aangedrongen op de grootst mogelijke vertrouwelijkheid, vooral met het oog op mogelijke sponsors.

Bij vorenbedoeld overleg is in het bijzonder ook meer duidelijkheid verkregen over de maatschappelijke positie van FC Den Bosch. Zo is bijv. de jeugdopleiding buitengewoon succesvol, ook op landelijk niveau. Deze jeugdopleiding heeft er zelfs toe geleid, dat vanuit Den Bosch op wereld-niveau gespeeld wordt. Wat de salarissen betreft, de delegatie heeft kunnen vaststellen, dat inmiddels aanzienlijk is gekort op de salarissen van spelers, management en kantoorpersoneel. Als er een speler is, die onverkort wil vasthouden aan zijn contract, is dit een reden voor nader overleg. Hierdoor mag echter niet de gehele vereniging worden gedupeerd.

Ook in de stad wordt erover gesproken, dat de gemeente opnieuw aanzienlijke middelen in FC Den Bosch zou investeren. Dit is echter onjuist, aangezien het uitdrukkelijk gaat om het verstrekken van een lening. Wel zou het inderdaad aanbeveling verdienen, als in de raad van toezicht en advies een plaats zou worden ingeruimd voor een door het college voor te dragen toezichthouder namens de Bossche gemeenschap.

Tenslotte zijn genoemde fracties tevens van mening, dat FC de inspanningsverplichting op zich zou moeten nemen om de lening zo snel mogelijk af te lossen, ook door het verkopen van spelers. Daarnaast zal de vereniging eerst zelf een bedrag moeten genereren ter dekking van de naheffingen van CFK en de Belastingdienst, alvorens de lening wordt verstrekt.

M.b.t. de breedtesport zal namens de 6 fracties een motie worden ingediend door de SP-fractie.

Op grond van het voorgaande worden hierbij namens de fracties van Bosch Belang, PvdA, LHR, SP, Stadspartij en D66 het volgende amendement en de volgende motie (I) ingediend:

Amendement

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 20 mei 2003, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende aanvullende geldlening FC Den Bosch, gehoord de beraadslagingen, besluit het voorliggende ontwerp-besluit in die zin te wijzigen, dat in de tekst van het dictum hiervan na "geldlening" wordt toegevoegd: en daarin op te nemen onder 4.1:

- FC Den Bosch neemt de inspanningsverplichting op zich om het bedrag van de lening zo snel mogelijk omlaag te brengen, door het verkopen van spelers;
- de aanvullende geldlening van € 700.000,- zou eerst aan FC Den Bosch worden verstrekt, nadat FC Den Bosch zelf een bedrag ter dekking van de naheffingen van CFK en de Belastingdienst heeft gegenereerd.

Motie (I)

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 20 mei 2003, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende aanvullende geldlening FC Den Bosch, gehoord de beraadslagingen, overwegende dat:

in het kader van een maatschappelijke verantwoording moet worden vastgesteld:

- dat FC Den Bosch in de afgelopen tijd verschillende keren een beroep heeft gedaan op de gemeentelijke financiën, de gemeente via verschillende financieringen al aanzienlijke bedragen (enkele miljoenen) beschikbaar stelt en deze bedragen een zeer aanzienlijk deel uitmaken van de totale begroting van de organisatie van FC Den Bosch;
- dat de vraag is gewettigd, of de gemeente c.q. de Bossche samenleving niet méér toezicht zou moeten kunnen uitoefenen op het bedrijfsmatig reilen en zeilen van FC Den Bosch,
- dat deze vraag volgens de raad bevestigend moet worden beantwoord en dat in dit verband moet worden gedacht aan de aanwijzing van een vertegenwoordiger uit de Bossche samenleving in de Raad van Advies en Toezicht,

verzoekt het college van burgemeester en wethouders om met FC Den Bosch in overleg te treden teneinde in de Raad van Advies en Toezicht een zetel in te doen ruimen voor een door het college voor te dragen "vertegenwoordiger van de Bossche samenleving".

De VOORZITTER: Het amendement en de motie zijn voldoende ondersteund en maken mede onderwerp van beraadslaging uit.

Mevrouw BRENDEL: Mijnheer de voorzitter. In de vergadering van 25 maart heeft de fractie van GroenLinks, na aanvankelijk gezegd te hebben niet akkoord te kunnen gaan met het door het college gedane voorstel, toch -zij het niet unaniem- ingestemd met het ingediende amendement om de beslissing uit te stellen tot een nieuw accountantsrapport beschikbaar was dat duidelijkheid zou moeten verschaffen over de financiële positie en de levensvatbaarheid van FC Den Bosch.

De fractie van GroenLinks tekende daarbij nadrukkelijk aan dat garanties voor de toekomst, met name op het vlak van draagvlak en sponsoring, voor haar een rol zouden spelen bij de besluitvorming. Niet het verleden is hierbij uitgangspunt, maar de toekomst.

Op grond van de informatie, die is gekregen en gevonden kan de fractie met het nu voorliggende voorstel niet akkoord gaan. De fractie voelt zich om de tuin geleid.

Zij heeft aan FC Den Bosch en aan het college gevraagd naar mogelijke "lijken in de kast". Als reactie werd nadrukkelijk gesteld dat angst daarvoor onterecht was. Situaties en risico's waren in beeld gebracht. Toch vermeldde het raadsvoorstel: "Helaas zijn nog twee reeds bekende mogelijke financiële risico's bewaarheid geworden".

Bekend, maar dan toch minstens niet vermeld!

Het gaat dan om de renteboete van € 70.000,- en de perikelen rond de verkoop van Bart van der Eerden. De accountant stelt dat onduidelijk is of het hele bedrag, als dit al de bedoeling is van het eveneens in problemen zittende NAC om dit te betalen, wordt betaald en wanneer dat dan eventueel wordt overgemaakt. Daarnaast mag de 30/35%-regeling niet worden toegepast, hetgeen nog eens een naheffing van € 175.000,- oplevert.

Het college zegt verder in het voorstel dat de begrote inkomsten uit sponsoring en overige baten voor het seizoen 2003-2004 nog niet geheel onderbouwd kunnen worden door onderliggende contracten. Op basis van dit soort vage uitspraken kan niet worden verwacht, dat de fractie de toekomst met vertrouwen tegemoet ziet. Uit de krant moest de fractie vernemen, dat de voorzitter van de PvdA-fractie namens andere raadsfracties een vertrouwelijk gesprek heeft gehad met een mogelijke sponsor. De resultaten hiervan zijn niet bekend. Waarom deze geheimzinnigheid? Waarom niet bijv. een besloten vergadering van de functionele commissie?

De heer KAGIE: Om vervolgens alle vertrouwelijke informatie in de krant te kunnen lezen!

Mevrouw BRENDEL: Dat ligt beslist níet voor de hand!

Er zijn geen contracten en er is slechts sprake van een mogelijke sponsor, die onbekend wenst te blijven, maar toch wordt een bedrag van € 1.910.200,- opgenomen aan opbrengsten! Op grond waarvan is het aannemelijk, dat een opbrengst aan mediarechten ad € 537.500,- te verwachten is? Wellicht is dit volgend jaar het geval. De discussie over de televisierechten is nu echter al volop in gang. Bovendien is duidelijk, dat de bedragen, die thans worden betaald, niet langer haalbaar zijn. Dit geldt voor Canal+, maar zal ongetwijfeld ook gelden voor SBS6.

De fractie is zich ervan bewust, niet eens volledig te zijn geweest, als het gaat om het opsommen van zaken, die duidelijk maken, dat vertrouwen in de toekomst, waar het gaat om de financiële situatie en om draagvlak, allerminst gerechtvaardigd is. Bij de vorige bespreking van deze problematiek heeft de fractie al het gebrek aan vertrouwen in de toekomstige financiële situatie genoemd. De nu beschikbare informatie heeft dit gebrek aan vertrouwen, in het bijzonder wat betreft de mogelijkheden om de lening terug te betalen, alleen maar doen toenemen.

Op grond van het vorengaande kan de fractie van GroenLinks onmogelijk met het voorliggende voorstel instemmen.

De heer PAANAKKER: Is het de fractie van GroenLinks bekend, hoeveel FC Den Bosch in het verleden aan gemeentelijke subsidie heeft ontvangen? Volgens de fractie van Bosch Belang is dit nihil!

Mevrouw BRENDEL: Thans gaat het niet om subsidie maar om een lening. Als een lening wordt verstrekt, terwijl moet worden aangenomen, dat deze níet zal worden terugbetaald, is in feite sprake van een gift, wat op gespannen voet zou staan met het BPH.

Mevrouw VISSCHER: Mijnheer de voorzitter. De SP-fractie heeft lang geworsteld met het raadsvoorstel, FC Den Bosch een aanvullende lening te verstrekken van € 700.000,-. In tegenstelling tot hetgeen enkele maanden geleden werd beweerd, zijn er nu toch weer een paar "lijken uit de kast" gekomen. Voor de SP-fractie is dit reden om het voorstel, een vertrouwenspersoon van de gemeente in het bestuur van FC Den Bosch te laten participeren, te steunen. Anderzijds is de fractie zich er echter van bewust, dat de club op allerlei manieren tracht om openheid van zaken te geven en ook zichzelf niet ontziet als het gaat om bezuinigen. Daarnaast zijn de financiële consequenties van een faillissement van de club bijzonder ernstig. Dit maakt voor de fractie de beslissing des té moeilijker.

Zoals reeds bij vorige gelegenheid aangegeven, acht de SP-fractie het onverteerbaar, dat enerzijds een bezuiniging van € 150.000,- wordt voorgesteld op de breedtesport, terwijl anderzijds aanzienlijke middelen worden vrijgemaakt voor een lening aan FC Den Bosch. Derhalve dient de fractie hierbij, mede namens de fracties van PvdA, Bosch Belang, LHR, Stadspartij en D66 de volgende motie (II) in:

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 20 mei 2003, gezien het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende aanvullende geldlening FC Den Bosch, gehoord de beraadslagingen, overwegende dat:

- de breedte- c.q. amateur-sport een belangrijke bijdrage levert op het terrein van zowel de lichamelijke als de geestelijke opvoeding,
 - vanuit dat oogpunt bezien het (sport-)verenigingsleven gestimuleerd dient te worden,
 - financiële drempels zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen,
 - een 50%-correctie van de scheefgroei van het budget bij "Sport en Recreatie" leidt tot een stijging met 100% van het veldsporttarief en met 10% van het zaalsporttarief,
 - een dergelijke stijging van de tarieven de betrokken verenigingen zal dwingen tot een verhoging van de contributie,
 - ook het college zelf verwacht, dat door een dergelijke maatregel in ieder geval binnen grote gezinnen en gezinnen met lagere inkomens de deelname aan sportverenigingen zal afnemen,
- verzoekt het college van burgemeester en wethouders, af te zien van het voor 50% doorberekenen aan de sportverenigingen van de correctie scheefgroei budget Sport en Recreatie.

De VOORZITTER: Motie II is voldoende ondersteund en maakt mede onderwerp van beraadslaging uit.

Wethouder mevrouw DE JONGE: Mijnheer de voorzitter. Voor het inhoudelijke standpunt van het college zij verwezen naar het verslag van de raadsvergadering op 25 maart jl.. Tijdens die vergadering is het college in zijn inhoudelijke bijdrage vooral ingegaan op het belang van FC Den Bosch voor de stad en wel in bredere zin dan alleen wat het betaald voetbal betreft. Toen heeft de raad het college opgedragen om zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór 1 juli, het voorstel betreffende een lening ad € 700.000,-- met nadere informatie opnieuw aan de raad voor te leggen. Gezien de situatie van de vereniging en het overleg met de belastingdienst heeft het college gemeend, te moeten uitgaan van een termijn tot 1 juni. Voortzetting van het overleg met FC Den Bosch zou volgens sommige fracties duidelijk hebben gemaakt, dat er sprake is van "lijken in de kast". Volgens het college is dit onjuist. Zo kan bijv. het openstaan van een lening aan NAC onmogelijk een "lijk" worden genoemd. Verleden jaar heeft de KNVB laten weten, FC Den Bosch geen licentie te zullen verstrekken, als de vereniging haar schulden aan Feyenoord niet zou voldoen. Het college gaat er dan ook vanuit, dat de KNVB ook van NAC zal eisen, dat deze de schulden aan FC Den Bosch zal voldoen, alvorens een licentie wordt verstrekt. Het college zal hieromtrent ook nog met de KNVB in overleg treden. De navordering ad € 70.000,-- i.v.m. het te laat betalen van de CFK-gelden heeft ook het college verrast. Ook hierover zal nog nader met de KNVB worden gesproken. Ook op dit punt moeten immers alle BVO's gelijk worden behandeld. Dit neemt echter niet weg, dat FC Den Bosch uiteraard garant moet staan voor de betaling van deze navordering ad € 70.000,--. Hetzelfde geldt voor het risico i.v.m. de verkoop van Bart van der Eeden. Tegen de desbetreffende beslissing van de Belastingdienst zal FC Den Bosch overigens nog beroep aantekenen. E.e.a. is overigens ook in de concept-overeenkomst vastgelegd. Hierin is onder 3 sprake van de opschortende voorwaarde, dat FC Den Bosch moet aantonen, dat de desbetreffende schulden geheel gesaneerd zullen worden. Bovendien wordt ook volgens het college-voorstel aan FC Den Bosch de inspanningsverplichting opgelegd om het bedrag van de lening zo snel mogelijk te reduceren en wel door het verkopen van spelers of anderszins. Dit alleen vond het college echter onvoldoende. Daarom is in de concept-overeenkomst opgenomen, dat de schuldenaar verplicht is om 50% van de opbrengst uit de verkoop van spelers of activa terstond na ontvangst te betalen aan schuldeisers. Als zelfs dit voor de raad nog onvoldoende zou zijn, kan worden overwogen om in dit verband te spreken van "tenminste 50%". In elk geval worden nu duidelijk stringenter voorwaarden gesteld dan volgens het raadsvoorstel van 25 maart jl..

De heer KAGIE: Betekent het voorgaande, dat het college kan instemmen met het voorstel volgens het ingediende amendement betreffende de inspanningsverplichting om het bedrag van de lening zo snel mogelijk omlaag te brengen door het verkopen van spelers?

Wethouder mevrouw DE JONGE: Daarmee kan het college beslist instemmen.

Van de zijde van de raad is bezwaar gemaakt tegen het feit, dat e.e.a. niet is besproken in een besloten commissie-vergadering. Hierbij zij opgemerkt, dat weliswaar 6 raadsfracties het gesprek met FC Den

Bosch hebben gezocht, maar dat dit uiteraard ook voor de overige raadsfracties mogelijk was geweest. Bovendien hadden die andere raadsfracties ook uitdrukkelijk om een besloten commissie-vergadering kunnen vragen. De handelwijze van de 6 raadsfracties, die zelf het initiatief hebben genomen om in overleg met FC Den Bosch meer duidelijkheid te verkrijgen, verdient volgens het college een compliment. Wat motie II betreft, uiteraard onderschrijft het college volledig het belang van de breedtesport en het staat dan ook sympathiek tegenover deze motie. Maatregelen, zoals in de motie voorgesteld, dienen volgens het college echter onderdeel uit te maken van een integrale afweging bij de begrotingsbehandeling. Vanzelfsprekend zal het college met het voorstel in deze door zoveel partijen ondersteunde motie ernstig rekening houden bij de opstelling van de concept-begroting en bij de begrotingsbehandeling hierop nader bij de raad terugkomen.

De heer VAN HEIJNINGEN: Als de wethouder spreekt van "het college", doelt zij dan inderdaad op het unanieme college? Hoe staat het college overigens tegenover de dekking voor vorenbedoeld voorstel, dit mede gezien de noodzaak om toch al voor een bedrag ad ongeveer € 8,5 miljoen te bezuinigen?!

Wethouder mevrouw DE JONGE: Aangezien het voorstel volgens motie II wordt gesteund door een meerderheid van de raad, acht het college het vanzelfsprekend om hiermee zeer serieus rekening te houden in het afwegingsproces ter voorbereiding van de begroting. In dat kader zal uiteraard ook aan eventuele dekkingsmogelijk zorgvuldig aandacht worden geschonken. Zoals al eerder gezegd, staat het college sympathiek tegenover deze motie.

N.a.v. motie I zij opgemerkt, dat het college al eerder heeft laten weten, met FC Den Bosch te hebben gesproken over de deskundigheden, die in de raad van advies en toezicht vertegenwoordigd zouden moeten zijn. FC Den Bosch heeft toegezegd, het desbetreffende advies van de gemeente zeer serieus te zullen nemen. De vereniging heeft er geen enkel bezwaar tegen om in de raad van advies en toezicht een zetel in te ruimen voor een door het college voorgedragen kandidaat. Om een verstrengeling van belangen te voorkomen, zal het hierbij niet moeten gaan om een lid van het college zelf, maar om een door het college voor te dragen vertrouwenspersoon, die dan in deze raad zitting zal hebben zonder last of ruggespraak.

De VOORZITTER: Op verzoek van de SP-fractie schors ik voor korte tijd de vergadering voor nader beraad.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Mevrouw THELISSEN: Mijnheer de voorzitter. De CDA-fractie vindt het merkwaardig, dat in dit verband zó veel in "achterkamertjes" is besproken en geregeld.

De heer VAN DER KRABBen: Deze beschuldiging is volstrekt onterecht. De 6 eerdergenoemde fracties zouden het op prijs stellen, als de CDA-fractie deze zou terugnemen.

De heer SNIJDERS: De PvdA-fractie sluit zich hierbij uitdrukkelijk aan.

De heer KAGIE: Dit geldt ook voor de LHR-fractie.

Mevrouw THELISSEN: De PvdA-fractie en de oppositie-partijen hebben over inhoudelijke zaken gesproken, maar de andere fracties hebben hieromtrent niets mogen vernemen, evenmin als over de mogelijke hoofdsponsor.

De heer KAGIE: De 6 eerdergenoemde fracties hebben reeds 2 maanden geleden het standpunt ingenomen, dat uitvoeriger en diepgaander dan toe nu toe de levensvatbaarheid van FC Den Bosch zou moeten worden onderzocht en hiertoe hebben zij zelf het initiatief genomen, hun werk gedaan! Ook volgens de LHR-fractie is het volstrekt onaanvaardbaar om dan in dit verband van "achterkamertjes-politiek" te spreken. De fractie zou het dan ook op prijs stellen, als de CDA-fractie deze opmerking zou willen terugnemen.

De heer SNIJDERS: Dit geldt eveneens voor de PvdA-fractie. Als m.b.t. vertrouwelijke informatie de vertrouwelijkheid wordt bewaard, is dit niet meer dan correct. Ook in dit opzicht wil de PvdA-fractie integer zijn.

De heer VAN GAAL: De fractie van de Stadspartij sluit zich uitdrukkelijk bij het vorengaande aan.

Mevrouw THELISSEN: Het is ondermeer de CDA-fractie niet bekend, wat de 6 fracties hebben gedaan, wat zij hebben besproken.

De heer CLAESSEN: Een aantal fracties heeft zelf initiatief ontwikkeld en is actief geworden, maar o.m. de CDA-fractie heeft in het geheel niets gedaan! Ongetwijfeld heeft de CDA-fractie van elke actie afgezien omdat zij al a priori tégen het voorstel was. Met haar verwijt aan de 6 fracties heeft de CDA-fractie blijk gegeven van een gebrek aan ook maar enig politiek inzicht!

Mevrouw THELISSEN: De opvatting van de CDA-fractie in dezen staat al lang vast en de fractie is op dit punt steeds consequent geweest.

Tot nu toe is FC Den Bosch al met vele constructies ondersteund en enkele malen is hiervoor zelfs het stadion verkocht, zonder dat de gemeente hiervoor ook maar iets heeft teruggezien. De garantstelling voor de BIM-lening was niet nodig, omdat alles zou worden terugbetaald, maar niettemin heeft de BIM een beroep op de gemeente moeten doen. De CDA-fractie blijft tégen het verstrekken van de voorgestelde lening en acht derhalve ook de hierbij te stellen voorwaarden irrelevant, evenals het ingediende amendement.

Evenmin kan de fractie instemmen met motie II omdat zij overwegende bezwaren heeft tegen "koppelvekoop". De fractie acht het onverantwoord om om politieke redenen, in ruil voor de steun van de SP-fractie, extra subsidie toe te kennen aan de amateur-sportverenigingen.

De heer HEIJMANS: In hoeverre kan het onoorbaar zijn om extra steun te verlenen aan amateur-sportverenigingen, terwijl toch ook de CDA-fractie zelf steeds beweert, deze verenigingen een warm hart toe te dragen?

Mevrouw THELISSEN: Het is juist, dat de CDA-fractie de amateur-sport een zeer warm hart toedraagt, maar een voorstel voor extra financiële ondersteuning van deze verenigingen hoort niet thuis in het onderhavige voorstel, maar moet worden behandeld in het kader van begroting of kadernota. Met motie I kan de CDA-fractie evenmin instemmen, omdat het desbetreffende voorstel volgens haar geen enkele garantie biedt. Bovendien moet de gemeente niet treden in welke vorm van betrokkenheid ook.

De heer HOSKAM: Mijnheer de voorzitter. Tot nu toe heeft de VVD-fractie nog steeds geen zekerheid verkregen omtrent de mogelijkheid voor FC Den Bosch om het bedrag ad € 400.000,-- zelf te genereren, een voorwaarde voor het verstrekken van de lening volgens het college-voorstel. Bovendien was in het op 25 maart door de raad aangenomen amendement, dat ten grondslag ligt aan de onderhavige beraadslagingen, duidelijk vermeld, dat zal worden beslist "aan de hand van een accountantsrapportage omtrent de financiële positie en de levensvatbaarheid van FC Den Bosch". Een dergelijke accountantsrapportage ontbreekt volgens de VVD-fractie nog steeds. Overgelegd is "slechts" een accountantsrapport van vóór 25 maart. Voorts wijst de fractie er met nadruk op, dat in de coalitie-onderhandelingen en in het bijzonder ook in het BPH is afgesproken, dat de gemeente níet zal treden in de exploitatie van topsport-organisaties. Letterlijk vermeld het BPH: "M.b.t. topsport is breedgedragen, dat de rol van de gemeente is: faciliteren en versterken, maar géén bijdrage in de exploitatie". Acht de PvdA-fractie tegen deze achtergrond haar opstelling in dezen in overeenstemming met in elk geval de geest van het BPH?

De heer SNIJDERS: Volgens de PvdA-fractie is haar standpunt in dezen volstrekt in overeenstemming met het BPH. Volgens het BPH is het niet de bedoeling, dat de gemeente rechtstreeks treedt in de exploitatie van een BVO, zoals door het verstrekken van subsidie. In het onderhavige geval gaat het echter uitdrukkelijk om het verstrekken van een lening, terwijl voor een lening kenmerkend is, dat deze mét rente wordt terugbetaald.

De heer HOSKAM: Duidelijk is evenwel, dat de voorgestelde lening uitdrukkelijk is bedoeld voor de exploitatie.

De heer SNIJDERS: Niettemin bestaat er een wezenlijk verschil tussen een lening, die wordt terugbetaald, en een subsidie, die wordt geschonken.

De heer HOSKAM: De gang van zaken rond de garantiestelling voor de BIM-lening vormt voor de VVD-fractie voldoende aanleiding om te twijfelen aan de daadwerkelijke terugbetaling van ook deze lening. Ook bij díe gelegenheid was de PvdA-fractie ervan overtuigd, dat van de desbetreffende garantiestelling nooit gebruik zou worden gemaakt.

De VVD-fractie is tégen het amendement op grond van reeds namens de CDA-fractie aangevoerde argumenten. Eveneens is de fractie tégen motie I, in het bijzonder ook omdat geen valse betrokkenheid mag worden gesuggereerd en dit voorstel bovendien geen enkele garantie biedt. Wat motie II betreft, hoe

sympathiek de fractie ook staat tegenover de amateur-sport, zij kan ook deze motie niet steunen, al was het alleen al omdat voor het desbetreffende voorstel geen enkele dekking wordt aangegeven.

De heer HEIJMANS: Volgens de SP-fractie is het geenszins gebruikelijk om voor een voorstel in de vorm van een motie dekking aan te geven.

De heer HOSKAM: Dat is juist.

Mevrouw PENNING-S-VAN DER LEEST: Mijnheer de voorzitter. In eerste instantie heeft de fractie van Rosmalens Belang al duidelijk aangegeven, waarom zij het voorliggende voorstel niet kan steunen. Evenmin kan de fractie instemmen met het amendement of met motie I. Het voorstel in motie II acht de fractie buitengewoon sympathiek, maar de financiële dekking hiervoor is allerm minst duidelijk en de fractie acht het onjuist om te anticiperen op de behandeling van de Kadernota. Ook m.b.t. dít voorstel moet t.z.t. een zorgvuldige afweging plaatsvinden.

De heer VAN DER KRABBen: Mijnheer de voorzitter. De fractie van Bosch Belang houdt, evenals de fracties van PvdA, LHR, SP, Stadspartij en D66 onverkort vast aan het ingediende amendement en de ingediende moties. Mogelijkheden voor dekking van het voorstel volgens motie II zullen worden aangegeven bij behandeling van de Kadernota. Overigens moge duidelijk zijn, dat genoemde fracties met inachtneming van het ingediende amendement instemmen met het college-voorstel.

Mevrouw BRENDEL: Mijnheer de voorzitter. Volgens de fractie van GroenLinks kan motie I onmogelijk de garanties bieden, die volgens de fractie nodig zijn om alsnog met het voorstel te kunnen instemmen. Aanneming van het amendement zou niets veranderen aan het gebrek aan vertrouwen van de fractie in terugbetaling van de lening. De fractie is dan ook tégen dit amendement. Evenmin kan zij instemmen met motie II. De fractie is weliswaar een warm voorstander van de breedtesport, maar vindt dat financiële voorstellen en consequenties moeten worden betrokken bij een integrale afweging in het kader van de behandeling van Kadernota of begroting. Overigens acht de fractie van GroenLinks het verbazingwekkend, dat aanneming van motie II voor de SP-fractie reden zou zijn om met het college-voorstel in te stemmen. Een dergelijk standpunt valt op geen enkele wijze te rijmen met het door genoemde fractie op 25 maart jl. ingenomen standpunt.

Mevrouw VISSCHER: Mijnheer de voorzitter. Duidelijk is, dat motie II betreffende de breedtesport wordt gesteund door een meerderheid van de raad. De SP-fractie gaat er vanuit, dat het college zijn voor deze motie uitgesproken sympathie in het kader van de begrotingsbehandeling in klinkende munt zal omzetten. Derhalve zal de fractie ook het college-voorstel steunen.

Wethouder mevrouw DE JONGE: Mijnheer de voorzitter. Het college heeft zijn standpunt in dezen, ook wat betreft het amendement en de moties, reeds in eerste instantie voldoende duidelijk toegelicht. Het college zal het voorstel volgens het amendement "meenemen in de overeenkomst" en aan de moties uitvoering geven, zoals in eerste instantie aangegeven.

Motie I wordt door de raad zonder hoofdelijke stemming aangenomen; de leden Van der Dussen, Van Heijningen, Koot, mevrouw Schram, mevrouw Thelissen, Wagemakers, mevrouw Pennings-Van der Leest, Verheij, De Wildt, mevrouw Van Dartel, Hoskam, mevrouw Schults, Rotman, Schermers, mevrouw Brendel, mevrouw Hendrickx en R. Schouten worden geacht tégen de motie te hebben gestemd.

Motie II wordt door de raad zonder hoofdelijke stemming aangenomen; de leden Van der Dussen, Van Heijningen, Koot, mevrouw Schram, mevrouw Thelissen, Wagemakers, mevrouw Pennings-Van der Leest, Verheij, De Wildt, mevrouw Van Dartel, Hoskam, mevrouw Schults, Rotman, Schermers, mevrouw Brendel, mevrouw Hendrickx en R. Schouten worden geacht tégen de motie te hebben gestemd.

Het amendement wordt door de raad zonder hoofdelijke stemming aangenomen; de leden Van der Dussen, Van Heijningen, Koot, mevrouw Schram, mevrouw Thelissen, Wagemakers, mevrouw Pennings-Van der Leest, Verheij, De Wildt, mevrouw Van Dartel, Hoskam, mevrouw Schults, Rotman, Schermers,

mevrouw Brendel, mevrouw Hendrickx en R. Schouten worden geacht tégen het amendement te hebben gestemd.

Vervolgens besluit de raad zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het ingevolge het amendement gewijzigde voorstel van burgemeester en wethouders; de leden Van der Dussen, Van Heijningen, Koot, mevrouw Schram, mevrouw Thelissen, Wagemakers, mevrouw Pennings-Van der Leest, Verheij, De Wildt, mevrouw Van Dartel, Hoskam, mevrouw Schults, Rotman, Schermers, mevrouw Brendel, mevrouw Hendrickx en R. Schouten worden geacht tégen het voorstel te hebben gestemd.

De VOORZITTER: Ik sluit de vergadering (23.37 uur).